

ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

วิรัชญา พันธุ์มณี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ วิชาฐาน พันธุ์มณี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

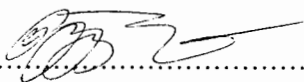
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

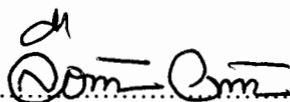
(อาจารย์ ดร. กิจรุเชต ไกรवास)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน อินทชาติ)

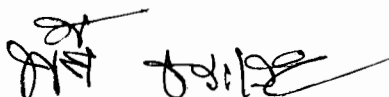
(อาจารย์ ดร. ลือชัย วงษ์ทอง)

(อาจารย์ ดร. กิจรุเชต ไกรवास)

.....กรรมการ

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธ์ย์ ธารเสนา)

วันที่...24...เดือน.....ธันวาคม.....พ.ศ....2558.....

.....คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้ชี้แนะและอนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือตลอดมา โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร.กิจฐเขต ไกรवास ซึ่งคอยแนะนำ ชี้แนะ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง ส่งผลให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงในความกรุณาไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการควบคุมด้านต่าง ๆ ทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบงานนิพนธ์รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขข้อบกพร่อง งานงานนิพนธ์นี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ และที่สำคัญขอบคุณกำลังใจที่ดีจากครอบครัว จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

วิรัชญา พันธุ์ณี

56930209: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: ผลกระทบจากการนักท่องเที่ยว/ การค้าขายภายในตลาดร่มหุบ

วิทยุา พันธุ์มณี: ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ

จังหวัดสมุทรสงคราม (THE IMPACTS OF TOURISM ON TRADING IN ROMHUP MARKET, SAMUT SONGKHRAM PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: กิจฐุเขต ไกรवास, ป.ร.ด. 83 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้แนวคำถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) โดยการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ตามวัตถุประสงค์การศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านสภาพแวดล้อม เป็นการสร้างความคึกคักให้แก่ตลาดร่มหุบ เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น สร้างความตื่นตัวให้ผู้ประกอบการให้ใส่ใจในสภาพแวดล้อม ช่วยกันรักษาความสะอาด ผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ มีการค้าขายสินค้าได้เพิ่มมากกว่าเดิมสร้างอาชีพและการค้ามากขึ้น ส่วนผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสังคมและวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของท้องถิ่นทำให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม ทำให้ผู้ประกอบการต้องตื่นตัวที่จะเรียนรู้และเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของต่างประเทศ ส่วนผลการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า แนวทางการจัดการผลกระทบในด้านสภาพแวดล้อม ควรจะมีการจัดระเบียบแผงค้าขายของผู้ประกอบการให้เป็นระบบ โดยการจัดแบ่งประเภทของสินค้าให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกและนอกจากนี้ ควรจัดตั้งห้องน้ำสาธารณะและถังขยะให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว แนวทางการจัดการผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ควรจะมีการสร้างทางเดินในการเลือกซื้อสินค้าให้กว้างกว่าเดิม เพื่อจะได้ค้าขายสินค้าได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น แนวทางการจัดการผลกระทบด้านสังคม ในส่วนนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานทั้งผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนในการดูแล เพื่อสร้างให้ตลาดร่มหุบเกิดความเจริญ และแนวทางการจัดการผลกระทบด้านวัฒนธรรมควรสร้างการเรียนรู้และการให้ข้อมูลต่างๆแก่นักท่องเที่ยวให้เข้าใจในวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน จะส่งผลให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบ

56930209: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.

(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: IMPACTS OF TOURISM/ TRADING IN ROMHUP MARKET

WARITTHA PHANMANEE: THE IMPACTS OF TOURISM ON TRADING IN ROMHUP MARKET, SAMUT SONGKHRAM PROVINCE. ADVISOR: KITTACHET KRIVART, Ph.D. 83 P. 2015.

The purposes of this study were to investigate the impacts of tourism on trading in Romhup Market, Samut Songkhram Province and to examine possible guidelines for managing its impacts on trading. An in-depth interview was used for data collection. Also, a content analysis technique was used to analyze the collected data based on the preset objectives.

The results of the study revealed that, in terms of physical environment, tourism produced bustling atmosphere in Romhup Market and made it famous. Also, tourism encouraged business owners to pay more attention to physical environment of the market; especially they promoted its cleanliness. Regarding the impacts of tourism on economy, more products were sold. This created more occupations for local people and trading. In terms of social and cultural impacts, tourism acted as a mediator between tourists and local people, leading to the dissemination of culture. This, in turn, caused local business owners to better understand and accept tourists' foreign languages and cultures. With reference to the management of the impacts, it was advisable that, in terms of physical environment, there should be a better management for stalls by sectioning the areas based on types of goods sold. In addition, public restrooms and rubbish bins should be made available and adequate for the numbers of tourists. In terms of economy, a wider shopping alley should be provided in order to have more space for goods display and make them available for tourists. For social impacts, collaboration from both business owners and those in charge of market management is needed in order for its prosperity. Finally, regarding cultural impacts, information on Thai culture should be given to tourists in order to create mutual understanding between local people and tourists, resulting in a perfect system for tourism.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดด้านการท่องเที่ยว.....	6
แนวคิดด้านการจัดการการท่องเที่ยว.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบการท่องเที่ยว.....	15
ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดร่มหุบ.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
วิธีการวิจัย.....	34
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	34
การสร้างเครื่องมือ.....	35
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล.....	37
4 ผลการวิจัย.....	38
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	38
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขาย ในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม.....	39
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อ การค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม.....	45
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผล.....	52
ข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	60
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	83

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	38

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
1 แผนที่ตลาดร่มหุบ.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างยิ่ง ทำให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำเป็นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมและให้เกิดศักยภาพ สามารถแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศจนกลายมาเป็นรายได้แหล่งใหม่ที่มีความสำคัญต่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในปัจจุบัน แต่ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวได้ซบเซาลงไป อันเนื่องมาจากปัญหาด้านเงินเฟ้อและปัญหาการผลิตน้ำมันในตลาดโลกลดน้อยลง ทำให้บรรดานักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยลดจำนวนลงอย่างเห็นได้ชัด โดยจากสถิติการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2550 ช่วงไตรมาสแรกที่ภาพรวมมีอัตราการเติบโตร้อยละ 1.81 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศภายใต้โครงการเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 และโครงการเมืองไทยสวยงาม (Unseen in Thailand) มุมมองใหม่เมืองไทยตามหัวข้อว่า “เราจะพาคุณไปสัมผัสปรากฏการณ์และธรรมชาติอันมหัศจรรย์ของเมืองไทยอย่างที่คุณไม่สามารถเห็นได้จากมุมไหนของโลก” พร้อมได้ออกหนังสือคู่มือการท่องเที่ยวฉบับพิเศษเป็นไกด์ในการพานักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวสัมผัสเมืองไทยในมุมมองที่ไม่เคยเห็น ซึ่งรวมถึงการรวบรวมประเพณีต่างทั่วทุกภาคในเมืองไทยไว้ให้เลือกท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ทำให้การขยายตัวของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีส่วนแบ่งทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากเดิมจากการท่องเที่ยวทั้งหมด รวมถึงการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามโครงการต่าง ๆ (เกศประภา วัฒนาพันธ์, 2553)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะให้ผลดีทางด้านเศรษฐกิจ คือ เป็นอุตสาหกรรมที่นำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับแรก คือ ปี พ.ศ. 2551 มีรายได้ประมาณ 531,000 ล้านบาท แต่ก็ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบได้หากไม่ระมัดระวัง ผลกระทบในทางลบที่สำคัญมี 2 ประการ คือ ประการแรก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว และประการที่สอง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชุมชนในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น นักท่องเที่ยวไม่ช่วยกันระมัดระวังรักษาสิ่งแวดล้อมปริมาณขยะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และพฤติกรรมกรูทึงขยะที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อชุมชน อีกทั้งความไม่สะดวกต่าง ๆ อันเนื่องมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมเยือนเป็นจำนวนมาก เช่น ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาเสียงรบกวน และปัญหาค่าครองชีพในท้องถิ่นสูงขึ้น ฯลฯ

ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีผลกระทบในทางลบน้อยที่สุด โดยให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและช่วยกันอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้คงสภาพที่ดีต่อไปให้นาน ๆ ในขณะที่เดียวกันก็ให้ชุมชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อจะได้ดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองอย่างเต็มที่ (อรรถพล จันทร์เพ็ญ, 2554)

ตลาดร่มหุบ หรือตลาดแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากหลังจากได้รับการเผยแพร่จากการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2548 โดยตลาดร่มหุบเป็นตลาดที่ติดอยู่กับสถานีรถไฟแม่กลอง และก็เป็นส่วนหนึ่งของตลาดเทศบาลจังหวัดสมุทรสงคราม ตลาดร่มหุบเริ่มมาตั้งขายบริเวณริมทางรถไฟ เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2527 เป็นตลาดที่อยู่บนทางรถไฟสายแม่กลอง-บ้านแหลม พ่อค้าแม่ค้าตั้งแผงขายของสองข้างทางรถไฟ ซึ่งของที่วางขายจะเป็นปลาหูสด ของทะเลสด ผลไม้ และสินค้าอื่น ๆ อีกมากมาย ส่วนลูกค้าก็อาศัยบริเวณทางรถไฟเป็นถนนสำหรับจับจ่ายซื้อของ เมื่อได้ยื่นเสียงสัญญาณหยุดรถไฟ พ่อค้าแม่ค้าก็จะรีบหุบร่มและผ้าใบเพื่อหลีกเลี่ยงให้รถไฟวิ่งผ่านไป ซึ่งก็เป็นเสน่ห์อีกรูปแบบหนึ่งที่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสและยามสงบเมื่อไม่มีขบวนรถไฟ การค้าขายก็ดำเนินไปตามปกติ (ตลาดร่มหุบ, ตลาดรถไฟ, 2558)

ตลาดร่มหุบ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าเอกลักษณ์ วิถีชีวิต การดำรงชีพ มาใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งผลพัฒนาการท่องเที่ยว ทำให้ตลาดร่มหุบมีคนรู้จักเพิ่มมากขึ้น สร้างรายได้ให้แก่จังหวัดและพ่อค้าแม่ค้าโดยรอบตลาด อย่างไรก็ตาม ผลจากการพัฒนาทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวมีพื้นที่จำกัด ทำให้ขีดความสามารถในการรองรับมีจำกัด ส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านขยะ และปัญหาความขัดแย้งต่อพ่อค้าแม่ค้าภายในตลาด สืบเนื่องมาจากนักท่องเที่ยว เมื่อมาท่องเที่ยวแล้วสร้างความเดือดร้อนให้แก่พ่อค้าแม่ค้า โดยส่งเสียงดังรบกวน ถ่ายรูปตลอดทางเดิน ทำให้ไม่สามารถขายของได้ตามปกติ และยังทำให้ผู้ที่มาจับจ่ายสินค้าเกิดความรำคาญ ไม่มีที่ที่จะซื้อสินค้า

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นถึงปัญหาการท่องเที่ยวบริเวณตลาดร่มหุบที่ส่งผลกระทบทางด้านลบต่อพ่อค้าแม่ค้าภายในตลาดร่มหุบเป็นอย่างมาก และยังเป็นการสร้างความขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวและพ่อค้าแม่ค้า สะท้อนให้เห็นว่า การท่องเที่ยวได้ส่งผลต่อการค้าขายของพ่อค้าแม่ค้าตลาดร่มหุบ

ดังนั้น จึงมีความสำคัญที่จะทำการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม จะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งผลการศึกษาสามารถทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์โดยตรงสำหรับเป็นแนวทาง

การแก้ปัญหาบริหารจัดการการท่องเที่ยวบริเวณตลาดร่มหุบ เพื่อตอบสนองแนวทางการท่องเที่ยว สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนแบบพึ่งพากันและกัน และส่งผลกระทบต่อชุมชนน้อยที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา: การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มีต่อการค้าขาย

ขอบเขตด้านพื้นที่: การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พ่อค้าแม่ค้าบริเวณโดยรอบตลาดร่มหุบ

ขอบเขตด้านระยะเวลา: ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลกระทบ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวภายในตลาดร่มหุบ

ผลกระทบด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคที่มีผลต่อประชาชนที่อาศัยในแหล่งท่องเที่ยว

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ผลประโยชน์หรือผลเสียจากการค้าขายหรือการกระจายรายได้ที่มีผลมาจากการท่องเที่ยว

ผลกระทบด้านสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบที่มีต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีต่อการผ่อนคลายอิริยาบถในรูปแบบต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของการพักผ่อน โดยจะมีออกมาหลายรูปแบบและเน้นการผ่อนคลายเป็นหลัก

การจัดการผลกระทบ หมายถึง แนวทางการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อกิจการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ

ผู้ประกอบการ หมายถึง พ่อค้าแม่ค้าที่ทำการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ

วิถีชีวิตการค้า หมายถึง การดำเนินการค้าขายสินค้าของพ่อค้าแม่ค้าที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ

จัดสรรเวลา หมายถึง การกำหนดเวลาเข้า-ออก ในการมาเที่ยวตลาดร่มหุบ

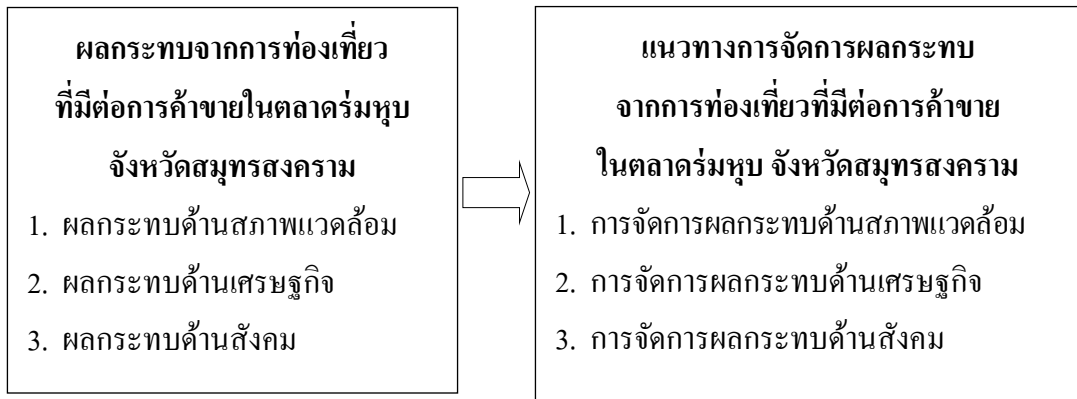
การกระจายรายได้ หมายถึง การซื้อขายสินค้า เกิดผลกำไร และผลประโยชน์โดยรวม ๑ บริเวณตลาดร่มหุบ

ผลประโยชน์ หมายถึง รายได้และผลกำไรที่ได้มาจากการขายสินค้าในตลาดร่มหุบ

วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งแสดงว่าเป็นผู้เจริญ ภาวะความเป็นอยู่ ขนบประเพณี ความเชื่อ ตลอดจนภาษาของชนชาติหนึ่งชาติใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ของศรัณญา วรากุลวิทย์ (2546) บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) วินิจ วีรยางกูร (2536) มาปรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดด้านการท่องเที่ยว
  - 1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว
  - 1.2 ความสำคัญของการท่องเที่ยว
  - 1.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว
2. แนวคิดด้านการจัดการการท่องเที่ยว
  - 2.1 ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยว
  - 2.2 องค์ประกอบของการจัดการการท่องเที่ยว
  - 2.3 การจัดการการท่องเที่ยว
3. แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบการท่องเที่ยว
  - 3.1 ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว
  - 3.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
  - 3.3 ผลกระทบที่มีต่อสังคม
4. ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดร่มหุบ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดด้านการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

องค์การสหประชาชาติ (2506 อ้างถึงใน อารยา อินทชสาร, 2554) ได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การท่องเที่ยว” ไว้ว่า “การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือการไปร่วมประชุม แต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน หรือไม่พำนักอยู่เป็นการถาวร”

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization [WTO], 1996) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวดังนี้ “Tourism comprises the activities of the person traveling to and staying in places outside their usual environment for not more than one consecutive year for leisure, business and other purpose.” จากความหมายนี้สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทาง

ของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (ไม่มากกว่า 1 ปี ติดต่อกัน) เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อดูพระ และวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2546) การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด แสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่า การเดินทางนั้น เป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว ผู้เดินทางจะต้องไม่ถูกบังคับให้เดินทาง

ไพฑูรย์ พงสะบุตร และวิลาสวงศ์ พงสะบุตร (2542) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่น ซึ่งไม่ใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการไปเยือนชั่วคราว โดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้

โดยสรุปแล้ว การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางของมนุษย์จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยว มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อน การเดินทางเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬา (อาทิ การแข่งขันกีฬา ซีเกมส์ โอลิมปิก เป็นต้น) การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อเยี่ยมชมญาติพี่น้อง หรือเพื่อน การเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ปัจจุบันถือได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับประเทศที่ไม่มีอุตสาหกรรมหนักเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวนี้ประกอบด้วยธุรกิจโดยตรงและธุรกิจทางอ้อม หรือการสนับสนุนการบริการนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะแก่ชาวต่างชาติ ถือได้ว่าเป็นสินค้าออกที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ (Invisible export) เป็นการซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยการขายสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่ในประเทศ เพราะก่อให้เกิดอาชีพหลายแขนง นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังเป็นการพักผ่อนคลายความตึงเครียดและได้รับความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรม และยังเป็นการนำทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง โดยความสำคัญของการท่องเที่ยว (เกศประภา วัฒนาพันธ์, 2553) มีดังนี้

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้โดยนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศชาติเช่นเดียวกับการส่งสินค้าออกไปขายต่างประเทศ คือ ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งสามารถคำนวณรายได้จากนักท่องเที่ยว คือ จำนวนนักท่องเที่ยว x วัน พักเฉลี่ย x ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/ วัน/ คน

1. การท่องเที่ยวแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าและดุลชำระเงินของประเทศ กล่าวคือ ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาและประสบปัญหาสภาวะการขาดดุลการค้าและดุลชำระเงิน เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนาจะต้องพึ่งพิงประเทศที่พัฒนาแล้วในการนำเข้าสินค้าที่ตนเองไม่สามารถผลิตได้ เช่น เครื่องมือ เครื่องจักร และเทคโนโลยีต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการผลิตและพัฒนาประเทศ ซึ่งสินค้าเหล่านี้มีมูลค่าสูงมากเมื่อเทียบกับมูลค่าส่งออกสินค้าทางการเกษตร นอกจากนี้ประเทศกำลังพัฒนายังต้องพึ่งสถาบันการเงินระหว่างประเทศเพื่อกู้ยืมเงินมาใช้ในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น รายได้จากการท่องเที่ยวมูลค่านับแสนล้านบาทต่อปีจึงช่วยลดดุลการค้าได้อย่างมาก

2. การท่องเที่ยวช่วยเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีรัฐบาล คือ นักท่องเที่ยวต้องจ่ายภาษีต่าง ๆ เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ นักท่องเที่ยวต้องจ่ายภาษีเมื่อซื้อสินค้าและบริการ และภาษีทางอ้อมที่จะจ่ายอีก เช่น ค่าธรรมเนียมการใช้สนามบิน ค่าภาษีศุลกากร ค่าธรรมเนียมการประทับตราหนังสือเดินทาง และธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น ภาษีกรมสรรพากร ภาษีหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น จัดเก็บค่าบริการต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมโรงแรม ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจำหน่ายอาหารสุราและเครื่องดื่ม เป็นต้น

3. การท่องเที่ยวเป็นการกระจายรายได้ออกไปตามส่วนภูมิภาคของประเทศ เนื่องจาก การท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจขนาดเล็กจำนวนมาก ดังนั้น รายรับจากการท่องเที่ยวจึงกระจายออกไปสู่ประชาชนอย่างรวดเร็ว ทั้งระบบเศรษฐกิจ

4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจ้างงานสร้างอาชีพให้แก่ประชาชน ทั้งแรงงานทั่วไป (Unskilled) และแรงงานที่มีความชำนาญ เพราะการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนของแรงงานสูงกว่าเครื่องจักร

5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราอย่างกว้างขวาง ช่วยกระตุ้นการผลิต และการลงทุนในอัตราสูงด้วยค่าทวีทางเศรษฐกิจ เป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจอย่างยิ่ง เพราะนอกจากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะมีผลโดยตรงต่อผู้จัดการที่พักและธุรกิจต่าง ๆ รวมทั้งสร้างงานอาชีพอีกมากมายแล้ว ผลทางอ้อมจากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวยังทำให้รายได้ของแรงงานในธุรกิจท่องเที่ยวต่าง ๆ หมุนเวียนรับ-จ่ายต่อไปอีกหลายรอบจนกระทั่งถึงจุดสิ้นสุดของตัวเอง ยิ่งหมุนเวียนได้มากรอบเพียงใดก็ยิ่งทำให้มูลค่าของมันเพิ่มมากขึ้นเพียงนั้น

6. การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัด ไม่มีปัญหาเรื่องการผลิตและไม่มี การกำหนดโควตาการจำหน่าย กล่าวคือ การผลิตไม่ขึ้นกับสภาพดินฟ้าอากาศหรือเครื่องมือเครื่องมือ โดยเฉพาะเจาะจงเหมือนเช่นการผลิตในสาขาอื่น ๆ การท่องเที่ยวสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

แล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละประเทศ แต่ละภูมิภาคของประเทศ และขึ้นอยู่กับความสามารถของรัฐบาลแต่ละประเทศที่จะใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของตน โดยสรุปแล้ว การท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อประเทศเป็นอย่างมากในด้านเศรษฐกิจ การสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ เกิดเงินตราต่างประเทศ สร้างเสถียรภาพดุลการชำระเงิน สร้างงาน สร้างอาชีพ และยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรภายในประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะเข้าเยี่ยมชมนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542) Collier and Hardaway (1997) ได้กล่าวว่า การที่การท่องเที่ยวจะบรรลุวัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ หรือ 3 As ดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ เช่น ความสวยงามตามธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ฯลฯ อันเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุดของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ควรมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ในการที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปเยี่ยมชม ถ้าไม่มีสิ่งดึงดูดใจแล้ว นักท่องเที่ยวก็ไม่มีแรงจูงใจมาสถานที่นั้น
2. สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งที่จะบริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ สะดวก และอยากมาท่องเที่ยวอีกหรือพักอยู่นานขึ้น เช่น ที่พัก ร้านอาหาร การขนส่ง การสื่อสาร ไฟฟ้า น้ำประปา ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และบริการนำเที่ยว เป็นต้น
3. การเข้าถึงพื้นที่ หมายถึง การคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือโครงข่ายคมนาคมที่สามารถเข้าถึงพื้นที่นั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับบริเวณใกล้เคียง จะเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าถึงได้ โดยมีปัจจัยคมนาคมที่สะดวกก็จะมีนักท่องเที่ยวนิยมเข้าไปท่องเที่ยวมาก แต่ถ้าแหล่งท่องเที่ยวอยู่ไกลและไม่มีการคมนาคมเข้าถึงได้สะดวกเพียงพอก็จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นลดความสำคัญลง (โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541)

กล่าวว่อกนอกเหนือจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว องค์ประกอบด้านการตลาดการท่องเที่ยว (Tourism marketing) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะชักนำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว เพราะการตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมที่จะทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตนแล้ว ใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งด้านสิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ซึ่งการตลาดการท่องเที่ยวอาจทำได้ 2 วิธี คือ การให้บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวและการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นต้น องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการท่องเที่ยว ซึ่งผู้เกี่ยวข้องต้องพิจารณา

ในปีจจัยต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับรูปแบบลักษณะการท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวแต่ละประเภท มีความแตกต่างกันไป เช่น การท่องเที่ยวแบบมวลชน (Mass tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro tourism) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural tourism) และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว หรือการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงต้องมีการบริหารจัดการให้เหมาะสม โดยสรุปองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็นจุดที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชม สถานที่ท่องเที่ยวที่ต่าง ๆ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยนักท่องเที่ยว จะดูองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็นหลัก เช่น พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่าง ๆ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น ดังนั้น องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่นักท่องเที่ยวจะเลือก เข้ามาท่องเที่ยวในสถานที่นั้น ๆ

แนวคิดด้านการจัดการการท่องเที่ยว

ความหมายของการจัดการท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ทางสังคม และสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทางมาตรการและแผนปฏิบัติการที่ดีต้องคำนึงถึงกรอบความคิด ที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น การจัดการการท่องเที่ยวจะดำเนินการไปอย่างไรทิศทางและประสบความสำเร็จ (โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541) ดังนั้น การจัดการการท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นต้องมีการวางแผนนโยบายที่ชัดเจนสอดคล้องกันในทุกๆ ระดับ ทั้งระดับนานาชาติ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และ ระดับแนวตั้ง คือ องค์กรเอกชนชุมชนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญเป็นตัวแทนของพื้นที่ เพื่อจะได้ ส่งเสริมและสร้างแนวทางการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

พจนานุกรม (2546, หน้า 178-179) ได้ให้ความหมายว่า คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึง ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน” โดยมองว่าการท่องเที่ยวต้องทำงานครอบคลุม 5 ด้าน พร้อมกัน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชนเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการจัดการ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้ให้ความหมายว่า การสนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ และมีรายได้จากการท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539) ได้ให้ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายสำคัญที่สุดในการพยายามที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน โดยคำนึงถึงขีดความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ที่มีต่อกระบวนการท่องเที่ยว โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการและได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

การจัดการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ของสังคม สภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น การจัดการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไร้ทิศทางและประสบความสำเร็จ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2543)

โดยสรุปแล้ว การจัดการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางการจัดการหลักการที่จะทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีระเบียบ โดยที่สามารถดำเนินการตามแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปแบบยั่งยืน

องค์ประกอบของการจัดการการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้ไม่สามารถทำให้การบริหารจัดการท่องเที่ยวดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งปัญหาในด้านพื้นที่ซึ่งมีขีดความสามารถที่จะรองรับได้ในบางช่วงปัญหาชุมชนท้องถิ่น การได้หรือเสียประโยชน์ของคนในพื้นที่ การกระจายผลประโยชน์ที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดความขัดแย้งความร่วมมือในการจัดการปัญหาของผู้ประกอบการ ซึ่งมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องหลายประเภท ทั้งธุรกิจบ้านพัก ร้านอาหาร นำเที่ยวขนส่ง ปัญหาด้านการประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ องค์กรชุมชน ทั้งภายในและภายนอก ต้องมีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ดังนั้น องค์ประกอบต่าง ๆ ของการจัดการการท่องเที่ยวต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นระบบ เพราะต่างก็มีประโยชน์ซึ่งกันและกัน แต่ละภาคส่วนต้องมีเป้าหมายเพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง โดยสร้างความพึงพอใจให้นักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจอยากเดินทางมาค้างแรมนาน และมาอีกหลายครั้งและบอกต่อ ๆ กันไป โดยทั่วไปการท่องเที่ยวนอกจากจะขึ้นอยู่กับความสวยงามสมบูรณ์ของพื้นที่แล้ว ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอีกหลายประเภท ทั้งด้านการขนส่ง การประชาสัมพันธ์ โรงแรมที่พัก การจัดการธุรกิจนำเที่ยว สินค้าของที่ระลึก ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. ข่าวสารและการบริการข้อมูลต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวควรรู้ก่อนเดินทาง ควรจัดการให้พร้อมแจ้งราคาค่าบริการให้ชัดเจน อาจทำเป็นแผ่นปลิว เอกสารพับ แคตตาล็อก (ตามแต่งบประมาณ

ดำเนินการ) เผยแพร่ให้กว้างขวาง ตลอดจนการตอบข้อมูลทางโทรศัพท์ที่สอบถามต้องชัดเจน ในการตอบโทรสาร และ E-Mail ต้องชัดเจนและรวดเร็ว

2. การขนส่งการสื่อสารและการบริการการเดินทางเข้าสู่หมู่บ้านนั้น หากมีรถโดยสาร รถประจำทางบริการ ควรแจ้งกำหนดการเดินทางและค่าบริการเป็นราคาเดียวกันชัดเจน หากเป็น สถานที่ท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงที่จอดรถสะดวก ค่าบริการจอดรถมีหรือไม่ต้องชัดเจน

พยอม ธรรมนูญ (2549, หน้า 1-3) ได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่ง ทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction)

2. การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน ได้แก่ ที่พักประเภทต่าง ๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักแรมประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน ได้แก่ กัฏตาคาร บาร์ สระว่ายน้ำ ฟิตเนส ซาวน่า ศูนย์กลางธุรกิจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

3. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดของการเดินทาง เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น คอยอินทนนท์ ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพของเทือกเขา หิมาลัย หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทพนมรุ้ง ซึ่งแสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอม หรือการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์ เช่น วัฒนธรรมบ้านเชียง เป็นต้น

4. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) และกิจกรรมนันทนาการ (Tourist activities และ Recreational activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบัน เพราะการท่องเที่ยวมิได้หมายถึงเพียงแต่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงดงามของธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตร ในป่าดิบชื้น การล่องแก่งในแม่น้ำท้องถิ่น การปีนหน้าผา การดำน้ำ ในรูปแบบ Scuba diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าบ้าน เช่น การดำนา การเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ (Experience) ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยว และกิจกรรมดังกล่าว มักก่อให้เกิดการกระจายรายได้

5. บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาลไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ องค์ประกอบ ทั้ง 5 ประการ ควรปรากฏอยู่บนระบบฐานข้อมูลการจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง ที่เป็นจุดหมายปลายทาง (Destination management system: DMS)

โดยสรุปแล้วองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวมีความสำคัญ เนื่องจากองค์ประกอบ ของการจัดการท่องเที่ยวมีส่วนที่ทำให้จัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการแก้ไขปัญหา ทางด้านการจัดการท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวทรัพยากรการท่องเที่ยว การตลาดและการประชาสัมพันธ์ผลกระทบที่ได้รับ (บวก/ ลบ) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม

1. ข่าวสาร+ระบบบริการ
2. การขนส่ง+การสื่อสาร
3. บริษัทนำเที่ยว+มัคคุเทศก์
4. ที่พัก+บริการ
5. ร้านอาหาร+บริการ
6. สินค้าของที่ระลึก+บริการ
7. กิจกรรมบันเทิงต่าง ๆ
8. ความปลอดภัย

การสื่อสาร หมายถึง ระบบโทรศัพท์ ระบบการส่งจอง ควรทันสมัยตามกระแสโลก (E-Mail, E-Commerce, E-Tourist) รวมถึงการบริการจัดส่งทางพัสดุในระบบต่าง ๆ ด้วย

1. การนำชมสถานที่ ควรมัคคุเทศก์ที่รอบรู้นำชม อาจเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือนักสื่อ ความหมาย ซึ่งต้องสามารถใช้ภาษาการสื่อสารได้เป็นอย่างดี
2. ที่พักและบริการ ท้องถิ่นใดมีที่พัก อาจเป็นโรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ หรือโฮมสเตย์ ต้องสะอาด ใต้รับมาตรฐานการบริการสากล และมีการบริการที่ดี
3. ร้านอาหารและบริการ ต้องสะอาดคำนึงถึงสุขอนามัย รวมทั้งคุณภาพชีวิตของ นักท่องเที่ยว ราคาชัดเจน ควรมีการจัดระบบรักษาสิ่งแวดล้อม มีระบบการดักไขมัน การจัดการขยะ การบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น
4. สินค้าที่ระลึก การจัดทำสินค้าของที่ระลึกต้องคำนึงถึงควมมีเอกลักษณ์ท้องถิ่น อาจปรับปรุงรูปแบบสีสันตามรสนิยมของตลาด ควรเป็นผลิตภัณฑ์ที่สะอาด (Greenland clean product)

มีการจัดระบบการจัดการรักษาสีงแวดล้อมและวัฒนธรรมพื้นบ้าน มีการแจ้งราคาชัดเจน ควรสร้างมาตรฐานสินค้าให้ได้ระดับสากล สินค้าของที่ระลึกบางชิ้นควรมีเอกสารกำกับไว้ด้วย เช่น ผ้าทอ เครื่องแกะสลักไม้ เครื่องประดับ เครื่องเงิน เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้ใช้เป็นคู่มือในการเก็บรักษาของนั้นไว้ได้ยาวนาน

5. กิจกรรมบันเทิงต่าง ๆ หากเป็นกิจกรรมในหมู่บ้านควรคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น การละเล่นพื้นบ้าน การแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน นอกจากนั้นควรมีการจัดการให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อความบันเทิงและการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งนับเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งกันและกันด้วย

6. การรักษาความปลอดภัยจะต้องมีการจัดการอย่างมีระบบ คำนึงถึงหลักการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ต้องรอบรู้ด้วยว่าหากนักท่องเที่ยวได้รับอุบัติเหตุอุบัติภัยแล้ว ควรมีการแจ้งการติดต่อเพื่อการบริการให้พร้อมอย่างไรที่ไหน เช่น การปฐมพยาบาลการรักษาพยาบาล เป็นต้น

มนัส สุวรรณ, อุดม เกิดพิบูลย์ และชูเกียรติ ลีสุวรรณ (2541) กล่าวว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากจะต้องมีการจัดการสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้ว จะต้องพิจารณาสาระสำคัญอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการด้านเศรษฐกิจ โดยต้องคำนึงว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นเครื่องมือที่มีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ได้เป็นอย่างมาก
2. ตอบสนองความต้องการหรือพันธะทางสังคม ซึ่งหมายถึง การให้ความเคารพต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนต่าง ๆ ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพและมรดกเชิงวัฒนธรรม
3. สุนทรียภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ไม่ว่าสถานทีนั้นจะมีความยิ่งใหญ่เพียงใด หรือมีชื่อเสียงมากน้อยเพียงใด การธำรงรักษาไว้ซึ่งสุนทรียภาพของสถานที่เหล่านั้น คือ ภารกิจสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยว
4. การคำนึงถึงกระบวนการและขอบเขตทางนิเวศวิทยา เพื่อให้การพัฒนาสามารถดำรงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งทางกายภาพและชีวภาพที่เปราะบางเอาไว้
5. การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ (Biological diversity) ของพืชพรรณและสัตว์ต่าง ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้ คือ ทรัพยากรที่สำคัญของการท่องเที่ยว
6. การดำรงไว้ซึ่งระบบสนับสนุนชีวิต (Life-supporting systems) ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหมดในโลกมีชีวิตรอดอยู่ได้ต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของโลก การท่องเที่ยวเป็นช่องทางในการสร้างรายได้และการหมุนเวียนของเงินตราระหว่างประเทศ และในขณะเดียวกันเริ่มเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ให้กับท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างมากมาย อิทธิพลของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวนั้น มีความแปรเปลี่ยนและแตกต่างระหว่างประชาชนและแหล่งท่องเที่ยว สาเหตุที่ก่อให้เกิดความแตกต่างเกิดจากอิทธิพลของกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่งผลโดยตรงหรือทางอ้อมต่อพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวได้มีการพบปะหรือติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวระดับใด นักท่องเที่ยวย่อมนำเอาวิธีการแต่งกาย ภาษา การรับประทานอาหาร และความรู้สึกนึกคิดเข้ามาสู่ชุมชน และแสดงพฤติกรรมในเรื่องต่าง ๆ ต่อชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ กิจกรรมการท่องเที่ยวยังมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว ก่อให้เกิดผลเสียต่อน้ำ อากาศ หรือทำให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การระดมเงินลงทุน การสร้างงาน การสร้างรายได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนได้รับอิทธิพลของกิจกรรมการท่องเที่ยว ผลกระทบดังกล่าวจะแสดงออกในรูปของการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมการดำเนินชีวิตของประชาชน ทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และเมื่อแหล่งท่องเที่ยวเริ่มได้รับความนิยม มีการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวในบริเวณนั้นมากขึ้น

ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

Mathieson, Alister, and Geoffrey (1982 อ้างถึงใน ธวัชชัย มานิตย์, 2550) ให้ความเห็นว่าการเข้ามาของนักท่องเที่ยวอาจเกิดได้ดังนี้

1. มลภาวะทางสถาปัตยกรรม (Architectural pollution) เกิดจากความพยายามในการจัดสร้างแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ให้มีแหล่งบริการต่าง ๆ เช่น โรงแรมที่ใหญ่โต โดดเด่นแตกต่างกัน รวมทั้งเกิดปัญหาจากบรรดาสาธารณูปโภคต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกัน ทำให้เกิดทัศนยะอุจาด (Visual pollution) ความงดงามสอดคล้องกันทางสถาปัตยกรรม

2. การพัฒนาและขยายตัวในลักษณะเส้น (Ribbon development and sprawl) เกิดจากความพยายามในการก่อสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้ได้รับผลประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ให้ได้มากที่สุด เช่น อยู่ริมทะเลก็จัดสร้างสถานที่ตากอากาศชายทะเลตลอดแนว การพัฒนาลักษณะดังกล่าว เป็นการพัฒนาที่ด้อยคุณภาพและไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต

3. โครงสร้างพื้นฐานรับภาระมากเกินไป (Overloading of infrastructure) เกิดจากแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่สามารถให้บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการแก่นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นได้อย่างเพียงพอ จะเกิดมลภาวะในสิ่งแวดล้อมและปัญหาสุขภาพของผู้อยู่อาศัย

4. การแบ่งแยกของผู้ที่อาศัยในท้องถิ่น (Segregation of local residents) เกิดจากการแบ่งแยกของผู้ที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมในท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยว เพราะการเข้ามาใช้บริการในสถานบริการหรือสาธารณูปการในโซนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว มักใช้ค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าปกติเพื่อให้นักท่องเที่ยว ซึ่งไม่เหมาะกับคนในท้องถิ่น คนในท้องถิ่นจึงเลือกสรรที่ใช้บริการที่สะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่า อีกทั้งสภาพทางกายภาพของโซนท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกลุ่มที่อยู่อาศัยของคนในท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน จุดแบ่งแยกจะเป็นโรงแรมขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มแบ่งแยกทางเศรษฐกิจ ผลทางอ้อมที่ตามมา คือ จะเกิดการแบ่งแยกทางกายภาพด้วย

5. การจราจรติดขัด (Traffic congestion) มักจะเกิดขึ้นเมื่อมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางมาใช้บริการยังแหล่งท่องเที่ยวด้วยเส้นทางเดียวกัน

ศรัญญา วรากุลวิทย์ (2546) ได้แบ่งประเด็นผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อมทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้

1. ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ส่งผลให้สภาพแวดล้อมโดยรอบเกิดการเติบโต ซึ่งเป็นผลดีของการท่องเที่ยว สรุปได้ดังนี้

1.1 การท่องเที่ยวทำให้มีการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ นับเป็นสิ่งจำเป็นที่นักท่องเที่ยวต้องบริโภค โทรศัพท์เป็นเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็นในการติดต่อกับญาติมิตร ฯลฯ สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ นอกจากจะรองรับนักท่องเที่ยวแล้ว ประชาชนในท้องถิ่นยังได้รับความสะดวกสบายจากโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ นั้นด้วย

1.2 การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ธุรกิจสถานที่พักแรมประเภทต่าง ๆ ได้แก่ โรงแรม เกสเฮาส์ และโฮมสเตย์ ร้านอาหารและเครื่องดื่มต่าง ๆ ธุรกิจธนาคาร ร้านขายสินค้าอุปโภคและบริโภค ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจรถเช่า และธุรกิจขนส่ง ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ผันแปรไปตามขนาดของแหล่งท่องเที่ยวและปริมาณนักท่องเที่ยว

1.3 การท่องเที่ยวทำให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาดและสวยงามในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยว ดังนั้นต้องช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาดและสวยงามตามสภาพงบประมาณของท้องถิ่นปัจจุบัน

การเผยแพร่ให้มีการตระหนักในการรักษาสีงแวดล้อมของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวให้ดำเนินไปอย่างกว้างขวาง

1.4 การท่องเที่ยวกระตุ้นให้มีการสร้างถนนที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานบันเทิง เพื่อตอบสนองความต้องการและดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น สวนสนุก สวนสุขภาพ โรงภาพยนตร์ และโรงละคร ฯลฯ

1.5 การท่องเที่ยวทำให้มีการสร้างพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ศิลปะ ฯลฯ พิพิธภัณฑ์เหล่านี้นอกจากดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมแล้ว ยังเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นด้วย เช่น พิพิธภัณฑ์แห่งชาติเจ้าสามพระยา พิพิธภัณฑ์เรือไทย เป็นต้น

2. ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อม เป็นผลมาจากการที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก ซึ่งสรุปได้ดังนี้

2.1 ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว การรับนักท่องเที่ยวมาในจำนวนมากเกินไป ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดความเสื่อมโทรม การที่นักท่องเที่ยวไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำในการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว อันได้แก่ การชมโบราณสถาน นักท่องเที่ยวขีดเขียนและปีนปายโบราณสถาน นักท่องเที่ยวเข้าไปเหยียบย่ำบนพื้นที่ห้ามเดินหรือนำรถเข้าไปในบริเวณที่หวงห้าม

2.2 ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม การไม่ควบคุมความสะอาดในแม่น้ำลำคลองและทะเล ปล่อยให้มีการทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลองหรือทะเล ทำให้น้ำเน่าเสีย เมื่อกระแสน้ำพัดพาขยะมากองบนหาดทราย นอกจากหาดทรายจะไม่สะอาดงดงามแล้ว ยังเกิดมลภาวะเป็นพิษ มีผลกระทบต่อพืชและสัตว์น้ำ

2.3 การบุกรุกทรัพยากรการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกประเภท ทั้งที่เป็นโบราณสถานและธรรมชาติ เมื่อไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่มักถูกบุกรุกและครอบครองเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น การบุกรุกพื้นที่โบราณสถานในการสร้างที่อยู่อาศัย ก่อสร้างเพิงชั่วคราวหรือถาวรเพื่อประกอบธุรกิจขายอาหาร ของที่ระลึก การบุกรุกพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นป่าสงวน การกระทำดังกล่าวเป็นการทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยวให้หมดความสวยงามและด้อยคุณค่า

2.4 การบดบังทัศนียภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการก่อสร้างอาคารเพื่อดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ในการรองรับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การก่อสร้างสถานที่พักผ่อน ธุรกิจ อาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจขายของที่ระลึก ธุรกิจการจำหน่ายสินค้าอุปโภคและบริโภค ฯลฯ อาคารที่ปลูกสร้างขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวใด ๆ ถ้าไม่มีข้อจำกัดในการสร้างอาคารจะทำให้บดบังทัศนียภาพของโบราณสถาน ทำให้ความงดงามลดคุณค่า

2.5 การทำลายธรรมชาติ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวส่งผลให้มีการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ดังนั้น จึงมีการตัดถนนเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกสบาย การตัดถนนรอบชายฝั่งทะเล ทำให้ต้องมีการตัดต้นไม้ หรือระเบิดภูเขา เกิดการทำลายธรรมชาติในเส้นทางถนนตัดผ่าน เป็นต้น

2.6 มลภาวะเพิ่มขึ้นในอากาศ น้ำ การท่องเที่ยวเป็นเหตุให้มลภาวะทางอากาศและทางเสียง เนื่องจากความต้องการผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมากและในเวลาจำกัด เกษตรกรจึงต้องใช้สารเคมีในการป้องกันแมลงและเร่งความเจริญเติบโตของสัตว์และพืชผักผลไม้ ทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษและเกิดผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น ๆ

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว

Alister and Wall (1982 อ้างถึงใน ธวัชชัย มานิตย์, 2550) ได้กล่าวไว้ใน “Tourism: Economic, physical impact” ว่าปัญหาความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวที่สำคัญมี 3 ประการ คือ

1. ปัญหาการรั่วไหลของรายได้ที่เพิ่มขึ้นและที่ควรตกแก่ระบบเศรษฐกิจของแหล่งท่องเที่ยว
2. ความแตกต่างของประชาชนในท้องถิ่นในการได้รับผลประโยชน์ในด้านรายได้และการมีงานทำ
3. ปัญหาการเพิ่มขึ้นของค่าครองชีพและราคาที่ดิน ปัญหาและความสูญเสียอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับความไม่มีเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจท้องถิ่น เนื่องจากการมุ่งพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมากเกินไป ความไม่สมดุลกันของรายได้ของหน่วยงานท้องถิ่นที่ได้จากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ กับค่าใช้จ่ายการจัดหาบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้กล่าวถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

1. ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ เมื่อชุมชนท้องถิ่นใดมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นก็จะมีนักท่องเที่ยว ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นนั้นทางด้านบวก อันเป็นผลประโยชน์หรือผลดีของการท่องเที่ยว ซึ่งพอจะสรุปผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจได้ดังต่อไปนี้

1.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือ ในระยะแรกยังไม่มีมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น โครงสร้างทางเศรษฐกิจ การผลิตของชุมชนท้องถิ่นจะเป็นเศรษฐกิจการเกษตร ครั้นชุมชนท้องถิ่น

เกิดการท่องเที่ยวขึ้นก็มีการลงทุนผลิตสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นจากเศรษฐกิจการเกษตรไปสู่เศรษฐกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อชุมชนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การผลิตจากเศรษฐกิจการเกษตรสู่เศรษฐกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ย่อมก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างอาชีพและการจ้างงานแก่ชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อชุมชนท้องถิ่นเกิดการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและการจ้างงานในชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เพราะธุรกิจท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ต้องใช้แรงงานมาก (Labor intensive) จึงเปิดโอกาสให้เกิดการจ้างงานภายในชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดค้นนำทรัพยากรที่ไร้ค่ามาประดิษฐ์เป็นสินค้าที่ระลึกจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว นับเป็นการสร้างอาชีพและการจ้างงานให้แก่ชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

1.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการสร้างอาชีพและการจ้างงานจากการท่องเที่ยว ย่อมก่อให้เกิดรายได้สู่ชนบทท้องถิ่นเนื่องจากนักท่องเที่ยวได้นำเงินไปใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการท่องเที่ยวจากชุมชนท้องถิ่น ทำให้มีรายได้เข้าสู่ชุมชนท้องถิ่น

1.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค เมื่อชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ย่อมกระจายรายได้สู่ภูมิภาค ก่อให้เกิดการพัฒนาสร้างความเจริญแก่ชุมชนท้องถิ่นในภูมิภาค

1.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มรายได้ต่อหัวของชุมชนท้องถิ่น เมื่อมีการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นในภูมิภาคจากการท่องเที่ยว ทำให้รายได้ต่อหัวของประชากรในชุมชนท้องถิ่นเพิ่มสูงขึ้น อันเป็นเครื่องชี้สถานะทางเศรษฐกิจของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นว่ามีความกินคืออยู่ดีขึ้น

1.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นการผลิตด้านอื่น ๆ ของชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีรายได้ต่อหัวของประชากรสูงขึ้น ทำให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นสามารถนำรายได้ไปใช้จ่ายมากขึ้น ก่อให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น กระตุ้นให้เกิดการผลิตด้านอื่น ๆ และนำทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ซึ่งตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จะสามารถกระตุ้นได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผลของตัววิถุณ

ซึ่งผลของตัวทวีคูณในประเทศไทยประมาณ 3.5 เท่าของค่าใช้จ่ายในรอบแรก ยิ่งทำให้รายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มสูงขึ้นอีก

1.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยแก้ปัญหาดุลการชำระเงินของประเทศไทยโดยรวม เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีรายได้ต่อหัวเพิ่มสูงยิ่งขึ้นจากการกระตุ้นการผลิตของตัวทวีคูณ ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นตามไปอีก ถ้านำรายได้จากการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นทุกแห่งมารวมเข้าเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศโดยรวมก็จะมีรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถนำไปช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศให้น้อยลง หรืออาจทำให้เกิดการเกินดุลชำระเงินระหว่างประเทศได้ อันเป็นการส่งผลให้ประเทศนั้นเกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

2. ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ เมื่อชุมชนท้องถิ่นใดเกิดการท่องเที่ยวขึ้น มิใช่มีผลกระทบด้านบวกต่อเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นเพียงด้านเดียว แต่การท่องเที่ยวยังมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นด้านลบ อันเป็นผลเสียหรือปัญหาของการท่องเที่ยวด้วย ซึ่งพอสรุปผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ คือ

2.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาหารายได้เป็นฤดูกาลแก่ชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมก่อให้เกิดปัญหาหารายได้ที่ไม่สม่ำเสมอขึ้นตามฤดูกาลท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวต่ำ (Low season) ก็จะมีรายได้จากการท่องเที่ยวต่ำตามด้วย เป็นเหตุให้ชุมชนท้องถิ่นไม่สามารถพึ่งพิงรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลักได้ เพราะจะมีความเสี่ยงสูง อีกทั้งเกิดปัญหาการว่างงานในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวแก่ชุมชนท้องถิ่นด้วย

2.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาคุณภาพของแรงงานในชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมต้องการแรงงานด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น เป็นเหตุให้เกิดการย้ายแรงงานจากชุมชนท้องถิ่นอื่นเข้ามาทำงานในชุมชนท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และจะมีแรงงานส่วนหนึ่งที่ด้อยคุณภาพเข้ามาด้วย ก่อให้เกิดผลเสียต่อการท่องเที่ยวโดยรวม อีกทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพแรงงานมากขึ้นด้วย

2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาอัตราค่าครองชีพแก่ชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมต้องการสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวมากขึ้นเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวถือโอกาสโก่งราคาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้สูงขึ้น เกิดภาวะเงินเฟ้อในชุมชนท้องถิ่น ทำให้ค่าครองชีพของชุมชนท้องถิ่นสูงขึ้นตาม นอกจากนี้ยังทำให้ราคาที่ดินของชุมชนท้องถิ่นเพิ่มสูงขึ้น เพราะแย่งกันประมูลซื้อที่ดินที่มีทำเลดีเหมาะสมกับการท่องเที่ยวยังทำให้เกิดเงินเฟ้อมากขึ้นไปอีก

2.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศแก่ชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมต้องการผลิตสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องสั่งซื้อสินค้าที่เป็นวัตถุดิบจากต่างประเทศ มาทำการผลิต และก่อให้เกิดปัญหาการขาดดุลการค้ามากขึ้น

2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการแก่งแย่งผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมนำมาซึ่งการแข่งขันในการผลิตและจำหน่ายสินค้า บริการทางการท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เป็นเหตุให้เกิดการแก่งแย่ง ผลประโยชน์ขึ้นในหมู่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งอาจมีการตัดราคาขายลดทุนกัน อันเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวม

2.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์อันควรได้ของชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกชุมชนท้องถิ่นเข้ามาดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งบางธุรกิจท่องเที่ยวอาจมีบริษัทต่างชาติเข้ามาผูกขาดดำเนินการ ทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับ ส่วนแบ่งผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวในอัตราส่วนค่อนข้างน้อย ซึ่งในความถูกต้องผลประโยชน์ จากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ควรตกอยู่กับคนในชุมชนท้องถิ่นนั้น

2.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดระเบียบชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ทำให้มีนักท่องเที่ยวและแรงงานจากชุมชนท้องถิ่นอื่น หลั่งไหลเข้ามามากมาย ย่อมสร้างปัญหาให้กับชุมชนท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยต้องเสีย ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นในการจัดระเบียบชุมชนท้องถิ่น เพื่อทรงไว้ให้ชุมชนท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไป เช่น ค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสียและขยะมูลฝอย ค่าใช้จ่ายในการบูรณะซ่อมแซมความเสียหาย ของทรัพยากรท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการจัดหาสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาราคาที่ดินแก่ชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวก่อให้เกิด การขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ที่ดินในการประกอบการ จึงทำให้ ราคาที่ดินถีบตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะที่ดินที่มีทำเลดี จึงมีการแย่งกันประมูลซื้อที่ดิน ทำให้ราคาที่ดิน ถีบตัวสูงขึ้นมาก ก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้น แม้ว่าภาวะที่ดินราคาสูงอาจเป็นผลดีต่อเจ้าของที่ดิน ในชุมชนท้องถิ่นนั้นที่สามารถขายที่ดินราคาดี แต่ในระยะยาวแล้วจะเป็นผลเสียต่อคนในชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ของชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการตั้งหลักฐานให้แก่ครอบครัวจำเป็นต้องมีที่ดิน สำหรับปลูกบ้านหรือทำมาหากินก็จะไม่มีกำลังทางเศรษฐกิจพอซื้อได้ ยิ่งบรรพบุรุษไม่มีที่ดิน ยกให้แก่ลูกหลานก็จะเกิดผลการอพยพออกนอกชุมชนท้องถิ่นหรือทำการบุกรุกป่าสงวนและที่ดิน สาธารณะประโยชน์อื่น ๆ

ผลกระทบที่มีต่อสังคม

ซึ่งจากการศึกษายังพบว่า การท่องเที่ยวก่อให้เกิดที่สำคัญ พอสรุปได้ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และนักท่องเที่ยวภายในประเทศ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นด้วยให้ได้ประโยชน์ได้เท่ากัน
2. การท่องเที่ยวให้เกิดงานต่าง ๆ ขึ้นมา โดยเฉพาะงานสำหรับแรงงานประเภทที่ไม่ต้องอาศัยฝีมือและความชำนาญ ทำให้การว่างงานน้อยลง
3. การท่องเที่ยวสามารถเป็นนโยบายหลักของการพัฒนาภาค โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก ที่ก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างพื้นที่ที่เป็นอุตสาหกรรมหนักกับพื้นที่ที่ไม่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมของประเทศ
4. การท่องเที่ยวเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้ เช่น งานหัตถกรรมต่าง ๆ สินค้าประเภทเครื่องหนัง เสื้อผ้า เพชร พลอย เครื่องแก้ว อาหาร เครื่องดื่ม เครื่องมือเกี่ยวกับนันทนาการ เป็นต้น กล่าวคือ การท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต หรือที่เรียกว่า Multiplier effect เพราะเมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งจะก่อให้เกิดรายได้แก่คนบางกลุ่มหรือกิจกรรมบางประเภท บุคคลหรือกิจกรรมที่ได้นำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้จ่ายต่อไป และก่อให้เกิดการใช้จ่ายต่อไปเรื่อย ๆ ซึ่งเมื่อรวมการใช้จ่ายรอบต่าง ๆ มีมูลค่าสูงกว่าการใช้จ่ายในครั้งแรกหลายเท่า
5. การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อาจส่งเสริมให้เกิดภาพพจน์ที่ดีของประเทศในสายตาชาวโลก และยังทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ อีกเป็นอันมาก

ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน ส่วนใหญ่แล้วเป็นการศึกษาแบบเฉพาะกรณี (Case study) ซึ่งผลการศึกษาหลาย ๆ งานวิจัย พบว่า การท่องเที่ยวเปรียบเสมือนดาบสองคม เช่นเดียวกับนวัตกรรมทางสังคมอื่น ๆ คือ ผลด้านดี คือ มีการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว จากการที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินซื้อบริการ อาหาร และของที่ระลึก จากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของวัฒนธรรม สังคมที่เกิดจากการกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก โดยการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่มีผลกระทบมาจากการท่องเที่ยว (วินิจ วีรยางกูร, 2536) สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวต่อสังคม การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลดีแก่สังคมอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจของชุมชน สภาพแวดล้อมชุมชน และสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน เช่น

- 1.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชน กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมเกิดธุรกิจการท่องเที่ยวขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนในสถานที่ท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในธุรกิจท่องเที่ยว ในลักษณะที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวหรือผู้รับจ้างในธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งมีบทบาทสำคัญ

ต่อการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวจากการทำการเกษตร มาสู่อาชีพด้านการท่องเที่ยว อันเป็นอาชีพหลักใหม่หรืออาชีพเสรี

1.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม กล่าวคือ เมื่อเกิดการท่องเที่ยว ย่อมต้องสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการลงทุนทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว อันเป็นการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคมในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ด้วย

1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยยกมาตรฐานการครองชีพ กล่าวคือ เมื่อการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ มีการสร้างอาชีพและการจ้างงานมากขึ้น ในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว ทำให้คนในชุมชนมีรายได้และอำนาจซื้อมากขึ้น ทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น อันเป็นการช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น

1.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว ของประชาชน เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและการจ้างงานของคน ในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ซึ่งผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต้องการความมั่นคงของครอบครัว จึงมีแนวโน้มที่จะให้ขนาดของครอบครัวเล็กลง อันเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางครอบครัว ของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความมั่นคงมากขึ้น

1.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศชาติ ศาสนา ซึ่งการท่องเที่ยว ย่อมเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีการแลกเปลี่ยนทำความเข้าใจต่อขนบธรรมเนียมประเพณี ของแต่ละชาติ อันก่อให้เกิดความสัมพันธและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนไทยและนักท่องเที่ยว ต่างชาติ

1.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีให้แก่สังคมชุมชน การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ตระหนักในคุณค่า ความรัก และความหวงแหนทรัพยากร การท่องเที่ยวของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ยังผลให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการร่วมมือพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

1.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น ย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ การจ้างงาน ภายในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ จึงทำให้คนในชุมชนไม่อยากจะย้ายถิ่นไปทำงานในเมืองใหญ่ ๆ อันเป็นการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของคนในชุมชน

1.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างการศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยว ย่อมทำให้ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ มีความต้องการด้านการศึกษา มากขึ้น เพื่อพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น และมีโลกทัศน์กว้างขวางยิ่งขึ้น อันนำไปใช้

ในการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตนเองให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

1.9 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น จึงต้องมีการเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ จึงต้องเสริมสร้างความปลอดภัยให้เพียงพอ อันเป็นการดีต่อคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

2. ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวต่อสังคม ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว ที่มีผลเสียต่อสังคม โดยเกิดจากปัจจัยหลายด้าน เช่น

2.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของคนในสังคม กล่าวคือ ชุมชนท้องถิ่นเคยมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมเป็นเหตุให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นชื่นชมและเลียนแบบนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมแบบดั้งเดิมมาเป็นแบบสมัยใหม่

2.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันทางครอบครัว กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวมีงานทำในธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวมักมีวันหยุดไม่แน่นอน จึงทำให้ห่างเหินจากครอบครัว ทำให้ความผูกพันทางครอบครัวน้อยลง

2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม และการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมทำให้ประชาชนบางส่วนมองเห็นความแตกต่างในการดำรงชีวิตของตนเมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยว โดยเห็นว่านักท่องเที่ยวเป็นผู้มีฐานะดี จึงมุ่งหวังหาผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและคุณค่าของความเป็นมิตร ซึ่งเป็นอุปนิสัยพื้นฐานอันดีของคนในสังคมไทย นอกจากนี้ยังมีการหลอกลวงเอาเปรียบ น้อโกงนักท่องเที่ยว และก่ออาชญากรรมนักท่องเที่ยวขึ้น ทำให้ภาพพจน์การท่องเที่ยวเสื่อมเสีย

2.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาเพศพาณิชย์ กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมทำให้เกิดธุรกิจการขายบริการทางเพศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อศีลธรรมแล้วยังเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกด้วย เช่น ปัญหาโรคติดต่อ การล่อลวงผู้หญิงและเด็ก ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

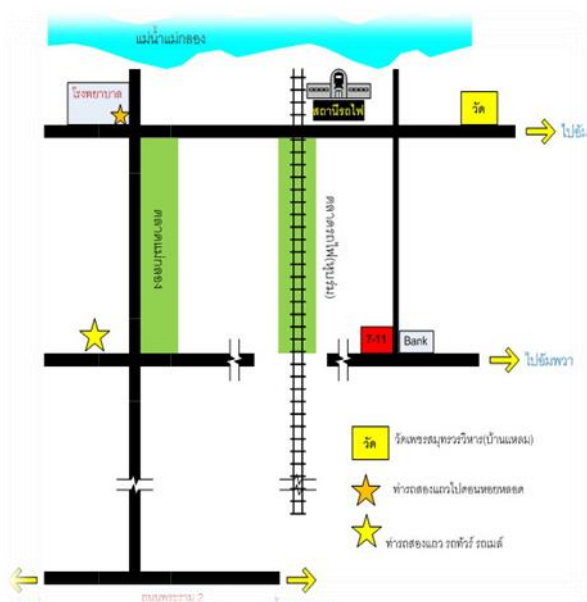
2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมทำให้สถานที่บางแห่งต้องสงวนไว้สำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ทำให้ประชาชนในชุมชนแหล่งเที่ยวนั้น ๆ รู้สึกไม่พอใจที่ถูกกีดกันไม่ให้ใช้สถานที่เหล่านั้น ก่อให้เกิดความไม่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวบางอย่าง

อาจขัดแย้งกับความรู้สึกของคนในชุมชน อาจถึงขั้นต่อต้านและไม่ต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น การเปลือยกายอาบแดด การแต่งกายไม่สุภาพเข้าไปยังศาสนสถาน หรือการกอดจูบในที่สาธารณะ เป็นต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดร่มหุบ

ที่ตั้งและการเดินทาง

ตลาดร่มหุบ ตั้งอยู่บริเวณสถานีรถไฟแม่กลอง ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

ภาพที่ 2 แผนที่ตลาดร่มหุบ

การเดินทางมายังจังหวัดสมุทรสงคราม

สามารถเดินทางได้หลายวิธี ดังนี้

1. รถยนต์ ขับไปตามทางหลวงหมายเลข 35 ถนนพระราม 2 ผ่านสี่แยกมหาชัย-นาเกลือ ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 63 จะมีทางแยกต่างระดับเบี่ยงซ้าย เพื่อเข้าตัวเมืองสมุทรสงคราม
2. ขึ้นรถไฟจากสถานีรถไฟวงเวียนใหญ่ มีรถไฟสายวงเวียนใหญ่-มหาชัยออกทุกวัน ลงรถไฟที่สถานีรถไฟมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร ข้ามเรือจากท่ามหาชัยไปฝั่งท่าลอมเพื่อต่อรถไฟที่สถานีรถไฟบ้านแหลมไปยังจังหวัดสมุทรสงคราม หรือจะลงรถไฟที่สถานีรถไฟมหาชัยแล้วต่อ

รถโดยสารประจำทางไปจังหวัดสมุทรสงคราม ติดต่อสอบถามตารางรถไฟได้ที่ สถานีรถไฟ
วงเวียนใหญ่ โทร. 02-465-2017, 02-890-6260 หรือ www.railway.co.th

3. รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส) เปิดบริการเดินรถกรุงเทพฯ-
สมุทรสงคราม โดยมีรถจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 05.50 น.-
21.00 น. รถปรับอากาศ (ดำเนินทัวร์) โทร. 02-894-6355 หรือ www.transport.co.th

การเดินทางภายในจังหวัดสมุทรสงคราม

เนื่องจากจังหวัดสมุทรสงครามมีพื้นที่ขนาดเล็กมากที่สุด การเดินทางภายในจังหวัด
ระหว่างอำเภอจึงอยู่ไม่ห่างไกลกันนัก หากพักอยู่ในอำเภอหนึ่งและต้องการไปเที่ยวยังอีกอำเภอหนึ่ง
สามารถขับรถยนต์ไปได้ด้วยตนเองภายในระยะเวลาไม่นาน หรือสามารถเลือกใช้บริการขนส่ง
สาธารณะ เช่น

1. รถสองแถว มีวิ่งบริการจากสถานีขนส่งไปยังที่ต่าง ๆ ในตัวเมือง นักท่องเที่ยวอาจเหมา
รถสองแถวไปเที่ยวได้ ทั้งในเมืองและต่างอำเภอ คิดราคาวันละ 1,000-2,000 บาท ขึ้นอยู่กับระยะทาง
และการต่อรถ

2. รถสามล้อเครื่องและมอเตอร์ไซค์รับจ้างจอดอยู่ตามจุดต่าง ๆ ในจังหวัด เช่น หน้าตลาด
เทศบาล หน้าสถานีขนส่ง ค่าบริการมีทั้งแบบตกลงกันตามแต่ระยะทางและแบบเหมาจ่าย

3. เรือโดยสาร ได้แก่ เรือยนต์ เรือหางยาว และเรือแจว สามารถเช่าเหมาลำได้ทั้งครั้งวัน
และเต็มวัน

ตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

ตลาดร่มหุบ ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ตลาดร่มหุบ
หรืออีกชื่อ ตลาดแม่กลอง อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ตลาดร่มหุบเป็นตลาด
ที่มีการขายของริมทางรถไฟเป็นแนวยาวตลอดเส้นทาง พ่อค้าแม่ค้าจะนำสินค้าหลากหลายประเภท
มาวางขายอย่างหนาแน่น สินค้าที่นำมาขายมี อาทิเช่น ปลาทุยหนึ่งและสด ของทะเลสด เช่น ปลา
ปลาหมึก กุ้ง ผัก ผลไม้ อาหาร ขนมหวาน และสินค้าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ เป็นต้น ตลาดร่มหุบ
เริ่มมาตั้งขายบริเวณริมทางรถไฟ ประมาณปี พ.ศ. 2527 เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาก
เมื่อมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว
อย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดความเจริญและสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดเป็นอย่างมาก

ตลาดร่มหุบ เป็นตลาดที่มีเอกลักษณ์ในการขายของ โดยพ่อค้าแม่ค้าเมื่อได้ยินเสียง
สัญญาณรถไฟก็จะรีบหุบร่ม เก็บผ้าใบและตะกร้าใส่ของอย่างรวดเร็ว ซึ่งจุดนี้เป็นเสน่ห์และ
ความสนุกสนานของบรรดานักท่องเที่ยวที่นั่งรถไฟผ่านไป และนักท่องเที่ยวที่มองดูจากด้านล่าง
สร้างความประทับใจและตื่นตาตื่นใจแก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะเก็บภาพ

ความประทับใจในขณะที่ขบวนรถไฟแล่นผ่านไป ซึ่งจุดนี้เองถือได้ว่าเป็นจุดขายของตลาดแห่งนี้ จึงทำให้เป็นสถานที่ที่ไม่ควรพลาดเมื่อได้มาท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงคราม

ตลาดร่มหุบ เริ่มขายของตั้งแต่เช้ามีด หากจะมาดูแม่ค้าพ่อค้าหุบร่มต้องมาตามกำหนดเวลา เติมนรถไฟสายแม่กลอง-บ้านแหลม เวลาเข้า-ออก (จำนวน 2 โบกี้) คือ ออก: 6:20 น. 9:00 น. 11:30 น. 15:30 น. เข้า: 8:30 น. 11:10 น. 15:30 น.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้ศึกษาได้ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ตลาดร่มหุบ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งได้มีผู้ทำการวิจัยไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

โสวัตริ ฌ ถกลาง และคณะ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการอนุรักษ์ที่มีต่อระบบนิเวศวัฒนธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนแต่ละแห่งของพื้นที่ที่ศึกษา มีการปรับตัวเพื่อตอบรับกับกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการถ่ายทอดจากอดีตยังคงปรากฏให้เห็นในระดับหนึ่งและมีการนำมาผสมเข้ากับการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน กระแสการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกนำมาเป็นจุดยืนในการสนับสนุนการท่องเที่ยว แต่พื้นฐานทางความคิดเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนยังไม่ปรากฏรูปธรรมที่เด่นชัด การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า วัฒนธรรม วิถีชีวิต ตลอดจนลักษณะวิถีคิดของชุมชนท้องถิ่นก็มีแนวโน้มเป็นแบบเมืองและตอบสนองต่อระสนิยมและการบริโภคของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

อัครพงษ์ อ้นทอง (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของคนในท้องถิ่นที่มีต่อผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า คนในท้องถิ่นคิดว่าการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบทางลบมากกว่าทางบวก และคนในท้องถิ่นยังมีความตระหนักถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ถ้าหากการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม คนในท้องถิ่นจะมีแนวโน้มไม่สนับสนุนการพัฒนาท่องเที่ยว ส่วนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและชุมชนมีผลกระทบทางอ้อมในเชิงบวกต่อการสนับสนุนการพัฒนาท่องเที่ยว ในขณะที่ผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบทางอ้อมในเชิงลบต่อการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากคนในท้องถิ่นคิดว่าการท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดผลกระทบที่ดีทางด้านเศรษฐกิจและชุมชน เช่น ทำให้คนในชุมชนมีงานทำมากขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น

มีความภาคภูมิใจและสามัคคีกันมากขึ้น แต่การท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบในด้านสังคม และวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม มลพิษ และมีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ยังพบว่า นอกจากท้องถิ่นจะมีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวแล้ว ยังต้องมีการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และคนในท้องถิ่น จึงจะทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จและมีความยั่งยืนได้

รวิชัย มานิตย์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น: กรณีศึกษาตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวของอำเภอปายมีพัฒนาการควบคู่มากับการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเข้าสู่อำเภอปายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 ด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและวัฒนธรรมที่โดดเด่น ทำให้นักท่องเที่ยวเริ่มสนใจเข้ามาท่องเที่ยวต่อมาในปี พ.ศ. 2530 รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวอำเภอปายเริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวที่ชอบธรรมชาติและการผจญภัย ในขณะนั้นยังไม่มีสิ่งบริการเป็นการดำเนินการกันเองโดยชาวบ้านในชุมชน ในปี พ.ศ. 2535 เริ่มมีผู้ประกอบการจากภายนอกเข้ามาลงทุนบ้าง แต่ไม่มากนัก หลังปี พ.ศ. 2540 การท่องเที่ยวอำเภอปายได้เข้าสู่ธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง กระบวนการพัฒนาชุมชนถูกกระตุ้นจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2545 การท่องเที่ยวปายเติบโตสุดขีด ส่งผลให้สถานการณ์การท่องเที่ยวอำเภอปายมีแนวโน้มเริ่มส่งสัญญาณว่า การท่องเที่ยวของอำเภอปายจะเป็นไปในทางลบมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชุมชนก่อนปี พ.ศ. 2539 ชุมชนปายมีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ ช่วงหลังปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา การเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวได้เป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ชุมชนมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ระบบโครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ประชาชนมีงานทำและทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านสังคมและวัฒนธรรม กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคมของชุมชนโดยตรง แต่กระแสวัฒนธรรมใหม่ที่เข้ามากับการท่องเที่ยวมีส่วนทำให้สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนปายมีการเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ชุมชนได้รับผลกระทบทางด้านกายภาพมากที่สุด การใช้ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้าง เกิดความแออัด ไม่เป็นระเบียบ ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมของชุมชนโดยรวม การเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับได้ การเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอย น้ำเสีย มลพิษทางอากาศเสียงดังรบกวน ส่งผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมชุมชน การท่องเที่ยวส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของชุมชนดีขึ้น แต่เมื่อพิจารณาถึงการกระจายรายได้ที่ชุมชนได้รับ ถือว่ายังไม่ทั่วถึง มีเพียงประชาชนส่วนหนึ่งเท่านั้นที่ได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยว ชุมชนต้องแบกรับค่าครองชีพที่สูงขึ้นจากราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่เพิ่มขึ้น การท่องเที่ยวได้กลายเป็นตัวเร่งให้เกิดผลกระทบในเชิงลบ

ต่อความสัมพันธ์ของชาวบ้านภายในชุมชน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การไหลบ่าเข้ามาของวัฒนธรรมต่างถิ่น ส่งผลให้ลักษณะการบริโภค การแต่งกาย ภาษา ค่านิยม และความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนเริ่มเสื่อมถอยลง เกิดปัญหาสังคม ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาหลักทรัพย์ และปัญหาความแตกแยกภายในชุมชน แนวทางในการลดปัญหาผลกระทบทางลบ สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของชุมชนไม่อาจแก้ไขได้ด้วยการสร้างความตระหนักของชุมชนเพียงอย่างเดียว การเรียนรู้ในแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวจากชุมชนหรือแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและการรักษาความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม และการส่งเสริมให้ผู้คนในสังคมมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น ท่องเที่ยวด้วยความรับผิดชอบ จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนต่อไป

อุรารัตน์ แก้วดวงงาม (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคม ผลกระทบ และการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนลาว ตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ปัญหาที่อยู่อาศัยมีความแออัด ปัญหาด้านถนน วัฒนธรรม ไฟฟ้าขัดข้องบ่อย มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในระดับมาก ผลกระทบที่เกิดขึ้นด้านเศรษฐกิจที่เกิดปัญหารายได้เป็นฤดูกาล เกิดการจ้างงานและอาชีพใหม่แก่ชุมชน มีความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบในระดับปานกลาง เกิดปัญหาค่าครองชีพและราคาสินค้าสูงขึ้น ผลกระทบด้านสังคมก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ติดลบระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในชุมชน เกิดการลดคุณค่าของประเพณี วัฒนธรรมชุมชนที่มีมาแต่ดั้งเดิม ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเกิดปัญหาการทำลายภูมิทัศน์ของชุมชนที่มีมาตั้งแต่อดีต การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านภาษามีการพูดภาษาลาวกับคนในครอบครัวและคนรอบข้าง มีการเข้าร่วมพิธีต่าง ๆ เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ แบบชาวลาวมีการรับประทานข้าวเหนียวหรืออาหารลาว และมีการเข้าร่วมทำบุญวันเข้าพรรษาไปถวายตามวัดในชุมชน มีความเห็นในระดับมาก

มธุรส ปราบไพรี (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกาะ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนวัดเกาะเพิ่งเริ่มต้นต้อนรับนักท่องเที่ยวผ่านการศึกษาจุดแข็งของพื้นที่ คือ การมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีต้นทุนทางสังคม วัฒนธรรม และผู้นำที่เข้มแข็ง จุดอ่อน คือ พื้นที่ยังไม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมายหรือพื้นที่หลัก และชุมชนบางส่วนยังไม่เข้าใจการท่องเที่ยว แต่ชุมชนยังมีโอกาสในการพัฒนา เนื่องจากศักยภาพของพื้นที่ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมให้การสนับสนุน ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค คือ รูปแบบและแนวโน้มของการท่องเที่ยวที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับภาวะทางการเมืองและเศรษฐกิจราคาน้ำมันที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว 2. ผลกระทบด้านบวกจากการท่องเที่ยวทำให้

เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ทำให้ชุมชนเป็นที่รู้จัก เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การรวมกลุ่ม ทำกิจกรรม การส่งเสริมด้านสุขภาพจิต เกิดการอนุรักษ์การเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงการรักษาความสะอาดในชุมชน ผลกระทบด้านลบ คือ การกระจายรายได้ไม่ทั่วถึง การรบกวนชาวบ้านที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ภาพจิตรกรรมฝาผนังถูกทำลาย ปริมาณขยะเพิ่มขึ้น และความแออัดในช่วงที่มีนักท่องเที่ยว 3. แนวทางการจัดการและการป้องกันผลกระทบจากการท่องเที่ยว คือ การจัดการความรู้/คลังข้อมูลที่มีอยู่ในชุมชน การบูรณาการและการประสานงาน การจัดการด้านพื้นที่ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

ลำพอง บัวจันธรัฐ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว: กรณีศึกษา โครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า โครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษได้เริ่มโครงการจากนโยบายรัฐบาลที่จะปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการจัดรูปแบบของกิจกรรมให้มีความหลากหลายและมีเอกลักษณ์ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นให้ความสนใจเข้าร่วมในโครงการถนนคนเดินเป็นจำนวนมาก ถึงสัปดาห์ละประมาณ 1,000-2,000 คน ได้สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะมูลค่าจากการใช้ เป็นจำนวนเงินถึง 53,568,000 บาท/ปี ในการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวโครงการถนนคนเดินพบว่า การจัดโครงการถนนคนเดินได้ก่อให้เกิดผลดีในด้านต่าง ๆ คือ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่นและเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านสังคม ได้แก่ เกิดพื้นที่ท่องเที่ยวใหม่ เกิดพื้นที่นันทนาการ เกิดการใช้พื้นที่โล่งในเมืองให้เป็นประโยชน์ และสร้างความสัมพันธ์ในสังคม ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ ช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สร้างพื้นที่ปลอดมลพิษ อย่างไรก็ตามก็มีผลเสียจากการจัดโครงการถนนคนเดิน ได้แก่ สร้างความลำบากในการเข้าออกและปัญหาเสียงดังให้กับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่จัดกิจกรรม ทำให้เกิดมลภาวะในพื้นที่ใกล้เคียง และเป็นการเพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก การวิจัยครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษยังเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะว่ามีรูปแบบมีความหลากหลาย คือ มีทั้งกิจกรรมการจำหน่ายสินค้า กิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ อันจะทำให้การจัดโครงการถนนคนเดินในจังหวัดศรีสะเกษกลายเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนต่อไป

ศรัญญา เกษร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่ต่อวิถีชีวิตชุมชนมอญ เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ในด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพและการนำความเจริญมาสู่ชุมชน ในด้านสังคม พบว่า การท่องเที่ยว

ทำให้ได้รับความสะดวกสบายจากระบบสาธารณูปโภค มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้านมากขึ้น และมีความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ ส่วนด้านวัฒนธรรม พบว่า การท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนร่วมมือกันเพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีมากขึ้น และคนในชุมชนเองก็เข้าร่วมงานประเพณีต่าง ๆ อีกทั้งรู้สึกดีเมื่อมีนักท่องเที่ยวมาร่วมงานประเพณีด้วย

อัสม่า สิมารักษ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในเมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม ภายหลังได้รับการประกาศให้เป็นเมืองมรดกโลก ผลการวิจัยพบว่า จากการเป็นเมืองมรดกโลก ทำให้มีนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมและสัมผัสเมืองฮอยอันเป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวได้ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อสังคมและวัฒนธรรมของเมือง ในด้านบวก การท่องเที่ยวได้นำความเจริญเข้าสู่เมืองฮอยอัน มีการปรับปรุงระบบคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยว เกิดอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวขึ้นมากมาย เกิดการอนุรักษ์โบราณสถานเก่าแก่ไว้ โดยมีมาตรการและกฎระเบียบข้อบังคับจากภาครัฐเข้ามาควบคุมดูแล และเกิดกิจกรรมทางวัฒนธรรมขึ้นมากมาย รวมทั้งยังช่วยฟื้นฟูงานศิลปหัตถกรรมดั้งเดิมขึ้นด้วย ในด้านลบ การท่องเที่ยวได้ทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวที่ประกอบอาชีพในภาคการท่องเที่ยว ส่วนปัญหาสังคมที่พบเป็นเพียงการลักเล็กขโมยน้อย และการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน เกิดการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยวและโรงแรม ในด้านปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมนั้น พบว่า มีร้านค้าและบริการเปิดมากจนเกินไป มีแผงสินค้ายื่นออกมาเกาะทางเดิน มีการขูดซ่อมถนนภายในเมืองเป็นประจำ ส่งผลกระทบต่อแก่นักท่องเที่ยวที่เดินชมโบราณสถานในเมือง เกิดการเปลี่ยนแปลงของค่านิยม ทั้งทางด้านการแต่งกาย การบริโภค ค่านิยม ความทันสมัย และเกิดการลดคุณค่าของงานศิลปหัตถกรรม นอกจากนี้กฎระเบียบและข้อบังคับที่ออกมาควบคุมอนุรักษ์เมืองโบราณยังส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตคนในชุมชนอีกด้วย

สุปราณี สีสวยหุด (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาวะแวดล้อมและชุมชนชาวเขารอบสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า

1. จากลักษณะทางกายภาพ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนรอบสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง พบว่า ปัจจัยดึงดูดที่สำคัญของชุมชน คือ ความสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ลักษณะเช่นนี้ จึงเอื้อต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวได้ปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติให้มีลักษณะเป็นการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและอนุรักษ์ไว้ ซึ่งความหลากหลายของวัฒนธรรมไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชม และชุมชนได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งแนวโน้มในอนาคตคาดการณ์ว่าจะมีปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

อย่างต่อเนื่อง 2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและชุมชนชาวเขาอบสถานิ
 เกษตรหลวงอ่างขางทั้งทางบวกและทางลบ แบบแผนการดำเนินชีวิตของชุมชนเปลี่ยนแปลงไป
 แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวได้เข้ามาอย่างช้า ๆ จึงทำให้ชุมชนสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง
 ที่เกิดขึ้นได้ และชุมชนเริ่มให้ความสนใจและคาดการณ์ถึงผลกระทบทางลบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
 เพื่อที่จะหาแนวทางในการป้องกันและลดผลกระทบนั้น 3. แนวทางร่วมกับชุมชนในการลดผลกระทบ
 พบว่า ปัญหาพื้นฐานของการท่องเที่ยวอยู่ที่การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยการพัฒนาองค์กร
 ชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวและการฟื้นฟูจิตสำนึกในด้านสิ่งแวดล้อม ศักดิ์ศรีทางชาติพันธุ์ และ
 วัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับชุมชนต่อไป 4. การจัดการ
 ท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับชุมชน ควรพิจารณาในด้านการพัฒนาองค์กรชุมชน ด้านรูปแบบการท่องเที่ยว
 ด้านผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการท่องเที่ยว และด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ
 สภาพแวดล้อมของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวทางของการท่องเที่ยว
 แบบยั่งยืนในรูปแบบขององค์กรกึ่งอิสระที่ไม่เป็นทางการจนเกินไป

เกศประภา วัฒนาพันธ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคม
 และวัฒนธรรมของชุมชนบ้านท่าลี่ ในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
 ผลการวิจัยพบว่า 1. การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและวัฒนธรรม อันเป็นผลมาจากการท่องเที่ยว
 ในชุมชนบ้านท่าลี่ เขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่ปี พ.ศ.
 2540 เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร
 มีการย้ายเข้าย้ายออกเพิ่มขึ้นภายในชุมชน มีการย้ายเข้าเพิ่มจำนวนมาก ทั้งประชากรในทะเบียนราษฎร
 และนอกทะเบียนราษฎร ผู้ประกอบการ แรงงานอพยพหลบหนีเข้าเมือง เกิดการหลั่งไหลของกระแส
 สังคมภายนอกเข้าสู่ชุมชน ทำให้คนในชุมชนเริ่มรับเอาการดำเนินชีวิตที่ต้องมีการแข่งขันกันด้วย
 ความเร่งรีบ มีการดำเนินชีวิตตามวัตถุนิยมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ส่งผลให้ชุมชน
 ต้องพึ่งพาคนภายนอกมากยิ่งขึ้น ใช้ชีวิตฟุ่มเฟือยมากขึ้น และเมื่อมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเข้ามาสู่
 ชุมชน ทำให้เป็นตัวเร่งให้ชุมชนรับเอาวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตแบบใหม่เข้ามาสู่ชุมชน โดยไม่รู้ตัว
 ปัญหาค่านิยมและความเชื่อของชุมชนที่เคยยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาเริ่มเปลี่ยนแปลงไป
 เกิดการยอมรับค่านิยมตามกระแสสังคมภายนอก และเกิดการไหลบ่าเข้ามาของวัฒนธรรม
 ที่มีความหลากหลาย ประเพณีแบบดั้งเดิมที่เคยสืบต่อกันมาช้านานถูกบิดเบือน พิธีกรรม
 สร้างความเสื่อมถอยทางด้านวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชนท้องถิ่น 2. ผลกระทบของ
 การท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนบ้านท่าลี่ เขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
 พบว่า มีการอพยพเข้ามาของแรงงานต่างถิ่น ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในท้องถิ่น
 ทั้งภาคการเกษตรและการบริการ ชาวบ้านเริ่มมีความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกมากขึ้น นอกจากนี้

ยังส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของชาวบ้านในชุมชน โดยเฉพาะคนในกลุ่มวัยแรงงานที่ต้องออกไปทำงานรับจ้างตามสถานประกอบการและผู้ประกอบการท้องถิ่น ส่งผลให้กลุ่มวัยแรงงานและวัยรุ่นในชุมชนมีพฤติกรรมเกิดการเลียนแบบไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น ทำให้ชุมชนเริ่มมีปัญหาสังคมมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวก็ส่งผลให้ชุมชนสูญเสียรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย เริ่มหันไปดำเนินชีวิตที่จำเป็นต้องพึ่งพาคนภายนอกมากยิ่งขึ้น ที่ต้องมีการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ผู้อาวุโสในชุมชนเริ่มมีบทบาททางครอบครัวและสังคมน้อยลงไป ทำให้การปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ความเคร่งครัดในการยึดถือปฏิบัติแบบเก่าของคนในชุมชนเริ่มลดน้อยลงไปด้วย ส่งผลกระทบต่อค่านิยมและความเชื่อของชุมชนที่เคยยึดถือปฏิบัติสืบทอดกัน เกิดการยอมรับค่านิยมตามกระแสสังคมภายนอก และเกิดการไหลบ่าเข้ามาของวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย เกิดปัญหาความเสื่อมถอยทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชุมชนท้องถิ่น มีการนำการแสดงที่เป็นวัฒนธรรมจากที่อื่นเข้าร่วมในงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน โดยเน้นความสนุกสนานรื่นเริงเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบทำให้พิธีกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีแบบดั้งเดิมที่เคยสืบทอดปฏิบัติกันมาช้านานถูกบิดเบือนพิธีกรรม สร้างความเสื่อมทางด้านวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชนท้องถิ่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ใน 3 กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการค้าขายในตลาดร่มหุบ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 พ่อค้าแม่ค้าภายในบริเวณตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 13 คน

เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ค้าขายภายในตลาดร่มหุบไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. ค้าขายบริเวณหัว กลาง และท้ายรางรถไฟ
3. ค้าขายสินค้าหลากหลายชนิด เช่น ผักสด อาหารทะเล ผลไม้ เนื้อสัตว์ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 เทศบาลเมือง สมุทรสงคราม จำนวน 1 คน

เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. นายกเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม
2. คูแฉับผัดชอบในการจัดการตลาดร่มหุบ

กลุ่มที่ 3 การรถไฟ จำนวน 1 คน

เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. นายสถานีรถไฟ
2. คูแฉับผัดชอบตลาดร่มหุบ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แนวคำถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาประเด็นคำถามจากวัตถุประสงค์ของการศึกษา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา

ตลอดจนวรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาของคำถามสามารถปรับได้ตามลักษณะของคำถามนำ ซึ่งแนวคำถาม วิธีตั้งคำถามที่มีความเข้าใจง่ายเป็นคำถามแบบปลายเปิด ไม่มีลักษณะของคำถามนำ ซึ่งแนวคำถามทั้งหมดได้ผ่านการตรวจสอบและผ่านการแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องผลกระทบจากการท่องเที่ยว จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ วัตถุประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์และประเด็นคำถามที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ได้ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. อาจารย์สุณี หงส์วิเศษ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. นายสมชาย ต้นประเสริฐ นายกเทศมนตรีเมืองสมุทรสงคราม
3. นายพัฒนา วงศ์มัจฉินทร์ นายสถานีรถไฟแม่กลอง

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อจะนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตลาดร่มหุบ โดยการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตและหนังสือวารสารต่าง ๆ
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

ตอนที่ 3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร
2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร
3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

3. การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ข้างต้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบถึงตัว เพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในประเด็นคำถามที่ได้เตรียมไว้ที่ละหัวข้อและจำแนกทีละประเด็น ลักษณะการสัมภาษณ์เป็นแบบใกล้ชิด เป็นกันเอง

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558

การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปความตามประเด็นสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้นำเอาข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยมาจัดให้เป็นระบบ โดยหลังจากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแล้วจะนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในแต่ละรายมาวิเคราะห์เข้าด้วยกัน เพื่อหาข้อสรุป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในหลายลักษณะ ประกอบด้วย
  - 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic induction) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหลังจากที่ผู้วิจัยได้สัมผัสกับปรากฏการณ์ที่ทำการวิจัย จะสร้างข้อสรุปที่เป็นข้อสรุปชั่วคราว จากนั้นจะทำการเชื่อมโยงข้อสรุปย่อยต่าง ๆ เพื่อแสดงความสัมพันธ์และนำไปสู่ข้อสรุปที่ใหญ่ขึ้น
  - 2.2 การวิเคราะห์โดยการตีความข้อมูล (Interpretative analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตีความข้อมูลเป็นความพยายามในการดึงความหมายออกมาจากข้อมูลที่มีอยู่ เป็นการทำความเข้าใจและหาความหมายที่ลึกของข้อมูล
3. ผู้วิจัยมีการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่ม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ผู้ให้ข้อมูลเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน หรือใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยจะสรุปไว้ในประเด็นเดียวกัน
4. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียงตามวัตถุประสงค์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวและแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยผลการศึกษารวบรวมจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและรวบรวมจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของพ่อค้าแม่ค้าภายในบริเวณตลาดร่มหุบ ผู้บริหารสถานีรถไฟ และผู้มีส่วนรับผิดชอบดูแลตลาดร่มหุบ ซึ่งนำมาเรียบเรียง สรุปและนำเสนอข้อมูลดังกล่าว โดยผลการศึกษาได้นำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

โดยผลการศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม จะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	ชื่อ-สกุล (นามสมมติ)	อายุ (ปี)	ตำแหน่ง	ค้าขายสินค้า ประเภท	ระยะเวลา ในการค้าขาย (ปี)
1	นายแสวง บุญดี	45	นายสถานีรถไฟ	-	-
2	นายสมดี แก้วคำ	53	นายกเทศบาลเมือง	-	-
3	นางสาวสุชา สมบัติ	47	-	เนื้อหมู	30
	นายนิกร สุขศรี	49	-	ผักสด	25

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มผู้ให้ ข้อมูล สำคัญ	ชื่อ-สกุล (นามสมมติ)	อายุ (ปี)	ตำแหน่ง	ค้าขายสินค้า ประเภท	ระยะเวลา ในการค้าขาย (ปี)
3	นางพร จันลา	47	-	ผลไม้	30
	นางอารี เข็นใจ	55	-	เนื้อหมู	30
	นางเพ็ญ แพทย์ใจ	50	-	ผลไม้	30
	นางสาววิมล แก้วใส	35	-	ปลาทุสด	9
	นางสมร รอดพัน	48	-	อาหารทะเล	20
	นางฉวี โพธิ์แก้ว	51	-	ปลาทุ	30
	นางชบา ศิริรักษา	50	-	ของทะเลแห้ง	24
	นายป้อม บุญศรี	49	-	เนื้อหมู	20
	นางเอียด วงษ์หาญ	58	-	ผัก	20
	นายสมชาย บำรุง	51	-	ผลไม้	30
	นางพร รักโพธิ์	48	-	กะปิ	20

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานีรถไฟ จำนวน 1 คน 2) ผู้ดูแลตลาดร่มหุบ จำนวน 1 คน 3) ผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบ จำนวน 13 คน ซึ่งจะนำข้อมูลในส่วนนี้มาใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

จากการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดร่มหุบใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม
2. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ
3. ผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

ผลการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า

1. ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

ตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยม มีนักท่องเที่ยวเข้ามาอย่างมากมาย ย่อมส่งผลให้เกิดผลกระทบทางทางด้านบวกและทางด้านลบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบ ดังนี้

1.1 ผลกระทบทางด้านบวกต่อสภาพแวดล้อม

การศึกษาผลกระทบทางด้านบวกต่อสภาพแวดล้อม พบว่า

1.1.1 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางด้านบวกสำหรับตลาดร่มหุบ ส่งผลให้จำนวนคนที่เข้ามาท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ยังเป็นการสร้างความคึกคัก สร้างความครึกครื้นให้แก่ผู้ประกอบการภายในตลาด อีกทั้งยังส่งผลให้ตลาดร่มหุบกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับสำหรับนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

1.1.2 ตลาดร่มหุบกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมความแปลก เยี่ยมชมวิถีชีวิตการค้าขายของผู้ประกอบการ ยังส่งผลให้เกิดการซื้อขายสินค้าต่าง ๆ และเกิดการกระจายการซื้อขายไปในบริเวณข้างเคียงไปด้วย ทำให้ทั้งตลาดร่มหุบและบริเวณใกล้เคียง เช่น วัดเพชรสมุท รานอาหารต่าง ๆ โดยรอบคึกคักมากยิ่งขึ้น

รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“คิดว่าส่งผลให้เกิดการซื้อขายสินค้า ข้าวของต่าง ๆ และเกิดการกระจายการซื้อขายไปในบริเวณข้างเคียงไปด้วย ทำให้ทั้งตัวตลาดและบริเวณใกล้เคียงคึกคัก และเกิดการซื้อขายมากยิ่งขึ้น” (แสวง บุญดี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“คนรู้จักตลาดมากขึ้น ทำให้ขายของได้มากขึ้น มีกำไรมีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม” (สุชา สมบัติ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ตลาดคึกคัก เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น” (พร จันลา, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“สร้างความคึกคักให้กับตลาด มีนักท่องเที่ยวเข้ามาที่คึกคักดี ตลาดก็เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น” (เอียด วงษ์หาญ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“คูครึกครื้นดี นักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มมากขึ้น ทำให้ตลาดดูไม่เงียบ คนเข้ามาท่องเที่ยวตลอด” (พร รักโพธิ์, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

1.2 ผลกระทบทางด้านลบต่อสภาพแวดล้อม

การศึกษาผลกระทบทางด้านลบต่อสภาพแวดล้อม พบว่า

1.2.1 ส่งผลให้สภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบเกิดความสกปรก มีปัญหาด้านขยะ การกำจัดขยะ จำนวนถึงขยะรอบ ๆ บริเวณตลาดมีจำนวนน้อย เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามา ก็เกิดการทิ้งขยะ ที่ไม่เป็นที่ ไม่มีการรักษาความสะอาดให้แก่สถานที่ท่องเที่ยว ส่งผลกระทบทางด้านลบต่อตลาดร่มหุบ

1.2.2 เกิดการจราจรติดขัด การเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังตลาดร่มหุบ เส้นทาง การเดินทางเข้ามานั้นเป็นถนนที่ไม่ได้กว้างมากนัก เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมากและ พร้อมกัน ย่อมส่งผลให้เกิดการจราจรติดขัด สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่เข้ามาเลือกซื้อสินค้า และผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยว

รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“เกิดขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวนำมาเข้ามายังตลาด ทำให้เกิดความ สกปรกและยังคงกำจัดได้ไม่ดีและยังไม่เป็นระบบ” (แสวง บุญดี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามา สิ่งก็ตามมาก็คือ การทิ้งขยะที่ไม่เป็นทาง การกำจัดขยะ หรือสถานที่ที่จะทิ้งขยะยังไม่อำนวยความสะดวกทำให้สภาพแวดล้อมในตลาดและบริเวณรอบนอก ดูไม่สวยงาม” (สมดี แก้วคำ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“มีขยะเยอะขึ้น รถติด และเสียงดัง เพราะนักท่องเที่ยว” (อารี เย็นใจ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ขยะมีจำนวนเยอะมาก จราจรติดขัด เดินทางไม่สะดวก ลำบาก เพราะนักท่องเที่ยว เยอะ” (วิมล แก้วใส, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ขยะเยอะ และการจราจรก็ติดขัด เดินทางเข้ามาซื้อของจะลำบากมาก เพราะคนเยอะ มาก ๆ” (สมชาย บำรุง, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

2. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

หลังจากที่ตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับการประกาศให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว Unseen in Thailand และต่อมาตลาดร่มหุบก็ได้รับความนิยมและเป็นที่รู้จักมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวตลาดร่มหุบได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

2.1 ผลกระทบทางด้านบวกต่อเศรษฐกิจ

การศึกษาผลกระทบทางด้านบวกต่อเศรษฐกิจ พบว่า

2.1.1 ส่งผลให้ผู้ประกอบการขายสินค้าได้เพิ่มมากขึ้น เมื่อตลาดร่มหุบได้รับความ นิยมเป็นแหล่งท่องเที่ยว Unseen in Thailand ก็ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ประกอบการสามารถขายสินค้าได้มากยิ่งขึ้น

2.1.2 และยังเป็น การส่งต่อรายได้ไปยังผู้ประกอบการทั้งโรงแรม บ้านพักต่าง ๆ ที่เข้ามาซื้ออาหารและสิ่งของเพื่อนำไปบริการนักท่องเที่ยว ส่งผลให้ทั้งผู้ประกอบการภายใน ตลาดร่มหุบและผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ทต่าง ๆ ได้รับผลกำไรและมีรายได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ผู้ที่มาท่องเที่ยวสามารถซื้อสินค้าในตลาดได้และยังเป็นการเพิ่มการขายของ อีกทางหนึ่ง เกิดการขายเพิ่มมากขึ้น ผู้ค้าเกิดผลกำไรขายสินค้าได้มากยิ่งขึ้น” (แสวง บุญดี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ค้าขายเพิ่มขึ้น เพราะทางบ้านพักก็จะมาซื้อของไปทำอาหาร เราก็ขายได้เยอะ เป็นทอด ๆ ไป กำไรก็มีมาก” (พร จันลา, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ค้าขายเพิ่มมากขึ้น เพราะตลาดเป็นที่รู้จัก มีคนเข้ามาท่องเที่ยวเยอะ ของก็จะขายได้ มากขึ้น ทางรีสอร์ทจะมาซื้อของไปทำอาหาร” (เพ็ญ แพทย์ใจ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ส่งผลให้พอมมีคนมาท่องเที่ยวก็ทำให้ตลาดเป็นที่รู้จักและก็จะมีการซื้อขายของ เพิ่มขึ้น แม้ค้าพ่อค้าขายของได้ดีขึ้น” (เอียด วงษ์หาญ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“เศรษฐกิจก็ดูขายของได้มากขึ้น พอมีนักท่องเที่ยวเข้ามามาก ทางรีสอร์ทต่าง ๆ ก็จะเข้ามาซื้อของไปทำอาหาร แม้ค้าก็ขายของได้มากขึ้น” (พร รักโพธิ์, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

2.2 ผลกระทบทางด้านลบต่อเศรษฐกิจ

การศึกษาผลกระทบทางด้านลบต่อเศรษฐกิจ พบว่า

2.2.1 การท่องเที่ยวถึงแม้จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ ในด้านบวกตาม แต่ก็ยังมีผลในด้านลบในบางส่วน จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการและผู้ดูแล รับผิดชอบตลาดร่มหุบมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทางเดียวกันว่า ผลกระทบทางด้านลบ ต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการค้าขายสินค้า เนื่องจากตลาดร่มหุบเป็น การค้าขายท้องถิ่นของชาวบ้าน ซึ่งผลกระทบทางด้านลบจากการท่องเที่ยวจึงไม่มีผลใด ๆ ต่อการค้า ของผู้ประกอบการเดิม แต่อาจจะมีส่วนน้อยที่มีเห็นว่าส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาด ร่มหุบ เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจำนวนมาก ส่งผลให้ในบางครั้งนักท่องเที่ยวมาขึ้น บังหน้าร้านค้า ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถขายสินค้าได้เลย สร้างความไม่พอใจและ สร้างความรำคาญ ต่อผู้ประกอบการ

จากการวิจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวในด้านลบต่อเศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่า มีผลกระทบน้อยกว่าด้านบวก เพราะการท่องเที่ยวนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและทำให้ ผู้ประกอบการในตลาดร่มหุบมีผลประกอบการที่ดีมากยิ่งขึ้น

รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“อาจจะมีพ่อค้าแม่ค้าบางรายที่อาจจะขายสินค้าไม่ดี เพราะเนื่องจากนักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก บางร้านอาจจะขายไม่ได้ เพราะมีการเบียดเสียดผู้ที่จะเข้ามาซื้อสินค้า จึงไม่สามารถเข้าถึงจึงทำให้พ่อค้าแม่ค้าขายของไม่ได้” (สมดี แก้วคำ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ขายของไม่ได้ เพราะนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวสร้างความรำคาญมาก มาดูแต่ไม่ซื้อ คนที่จะเข้ามาซื้อของก็เข้ามาไม่ได้ เพราะติดนักท่องเที่ยว ทำให้ของขายไม่ออก” (สุชา สมบัติ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“นักท่องเที่ยวคือ ไม่ฟังเลย ถ่ายรูปนาน และบางครั้งก็ทิ้งขยะ ส่งเสียงดังรบกวน ทำให้คนที่มาซื้อของรำคาญ และเข้ามาไม่ถึงตัวร้านติดนักท่องเที่ยว” (สมร รอดพัน, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“คนมาเที่ยวเยอะก็ทำให้คนจะมาซื้อของก็เข้ามาไม่ถึงเราบ้าง เราก็ขาดรายได้ในส่วนนี้ไป เข้ามาก็เสียงดัง ทิ้งขยะ” (ฉวี โปธิ์แก้ว, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

3. ผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

ผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ลักษณะวิเคราะห์จะอาศัยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อเท็จจริงจากผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบถึงผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม ท่องเที่ยว ซึ่งมีผลกระทบทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ ดังมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลกระทบทางด้านบวกต่อสังคมและวัฒนธรรม

การศึกษาผลกระทบทางด้านบวกต่อสังคมและวัฒนธรรม พบว่า

3.1.1 เป็นการสร้างความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการ เพราะส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะเป็นชาวต่างชาติ ผู้ประกอบการจึงต้องมีความตื่นตัวเรียนรู้เข้าใจในภาษาต่างประเทศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาในตลาดร่มหุบจะเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องมีการศึกษาในภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ ให้มีความเข้าใจ เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

3.1.2 และยังสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่ได้เห็นถึงวิถีชีวิตการค้าขายของคนในท้องถิ่น ซึ่งสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอยากเข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตท้องถิ่น วิถีชีวิตของการค้าขายสินค้าที่มีเอกลักษณ์

รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“นักท่องเที่ยวได้รู้ถึงวิถีการค้าขายของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ รวมถึงวิถีความเป็นอยู่ของชาวบ้านว่าปฏิบัติอย่างไร วิถีชีวิตที่แท้จริงของคนในท้องถิ่น” (แสวง บุญดี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ส่งผลให้พ่อค้าแม่ค้าเกิดความตื่นตัวในการค้าขาย เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาพวกเขา จะได้มีรายได้และนำสินค้าพื้นบ้านมาค้าขายและเกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตไปในการค้าขายอีกทางหนึ่ง สร้างความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวและเด็ก ๆ ในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี” (สมดี แก้วคำ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ทำให้พ่อค้าแม่ค้ารู้จักภาษาอังกฤษมากขึ้น เข้าใจมากขึ้น เพราะต้องปรับตัวให้ทัน นักท่องเที่ยว” (พร จันลา, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยอะ เป็นที่รู้จัก ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสวิถีชีวิต ชาวบ้าน” (วิมล แก้วใส, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ตลาดเป็นที่รู้จัก ได้เรียนรู้ความเป็นอยู่ของคนแม่กลอง การค้าขายของพ่อค้าแม่ค้า เรียนรู้วิถีชีวิต” (สมชาย บำรุง, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

3.2 ผลกระทบทางด้านลบต่อสังคมและวัฒนธรรม

ผลกระทบทางด้านลบต่อสังคมและวัฒนธรรม พบว่า

3.2.1 การไม่รู้วิถีชีวิตการค้าขายของผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบ จึงเป็นส่วน ทำให้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประกอบการ เช่น เดินข้ามอาหาร ที่ค้าขาย สร้างความไม่พอใจ ให้แก่ผู้ประกอบการ

3.2.2 และการไม่เข้าใจในภาษาของกันและกัน ทำให้การสื่อสาร การดักเตือน ไม่เข้าใจกัน เมื่อนักท่องเที่ยวไม่เข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมของผู้ประกอบการก็ส่งผลให้เกิด ความขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ บางครั้งส่งเสียงดัง สร้างความรำคาญ หยิบจับ สินค้าของผู้ประกอบการจนเกิดความเสียหาย แต่ไม่มีการรับผิดชอบ เพราะเนื่องจากการไม่รู้ และเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมของผู้ประกอบการ

รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“นักท่องเที่ยวทำให้ขายของไม่ได้เลย บางทีก็จับของค้าขายเราไปถ่ายรูปเล่น มันเป็นของขาย ทำให้แม่ค้าไม่ชอบใจนักท่องเที่ยวมากนัก” (ณิ โปธิ์แก้ว, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“นักท่องเที่ยวที่เข้ามาไม่ฟังคำเตือนของแม่ค้า คือ พอร์ตไฟจะมากก็ไม่เข้ามาจะ ถ่ายรูป บางครั้งก็เกิดการทะเลาะกัน เพราะการไม่ฟังคำเตือน จะถ่ายรูปอย่างเดียว” (ชบา ศิริรักษา, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“จะมีบ้างที่ไม่พอใจนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามา เพราะเขาฟังเราไม่รู้เรื่องและ ก็สร้างความรำคาญ เสียงดัง ขายของไม่ค่อยจะได้” (เอียด วงษ์หาญ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“นักท่องเที่ยวไม่พึง ส่งเสียงดัง เป็นที่รำคาญกับคนที่เข้ามาซื้อของและคนขายของเป็นอย่างมาก ไม่รู้จักกาลเทศะ การใช้ชีวิตของคนในท้องถิ่น” (สมชาย บำรุง, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

จากการวิจัยผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พบว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งทางด้านบวกและด้านลบ ทางด้านสภาพแวดล้อมเป็นการสร้างความรู้สึกดีให้แก่ตลาดร่มหุบ เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น สร้างความตื่นตัวให้ผู้ประกอบการให้ใส่ใจในสภาพแวดล้อม ช่วยกันรักษาความสะอาด ด้านเศรษฐกิจมีการค้าขายสินค้าได้เพิ่มมากกว่าเดิม สร้างอาชีพและการค้ามากขึ้น ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรม การท่องเที่ยว เป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของท้องถิ่น ทำให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม ผู้ประกอบการต้องตื่นตัวที่จะเรียนรู้และเข้าใจภาษาต่างประเทศ เป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน

เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ย่อมส่งผลทั้งทางบวกและทางลบต่อสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ ตลาดร่มหุบก็มีทั้งผลทางด้านบวกและผลทางด้านลบจากการท่องเที่ยว ซึ่งผลทางด้านบวกก็เป็นการเพิ่มความนิยม ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักตลาดร่มหุบมากยิ่งขึ้น ส่วนทางด้านลบก็ส่งผลให้ตลาดร่มหุบและผู้ประกอบการเกิดความไม่พอใจในตัวนักท่องเที่ยวที่มาสร้างความเดือดร้อน ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ มีทั้งด้านบวกและลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดการการท่องเที่ยวและแนวทางในการจัดการท่องเที่ยว จึงจะทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

จากการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงครามใน 3 ด้าน ได้แก่

1. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อม
2. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ
3. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคม

ผลการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า

1. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อม

จากการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบที่มีต่อสภาพแวดล้อม พบว่า

1.1 ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า ควรมีการจัดการค้าขายให้เป็นระเบียบโดยมีการกำหนดเขตและควรมีการจัดแบ่งประเภทการค้าขายให้เป็นโซน ๆ เพื่อความสะดวกและสร้างความสะอาดภายในตลาด เพราะในปัจจุบันการค้าขายภายในตลาดไม่มีการตัดแบ่งโซนที่ชัดเจน ใครอยากขายอะไรตรงไหนก็ขาย บางครั้งจึงสร้างความสกปรกและเกิดปัญหาขยะตามมา

1.2 และควรมีการสร้างห้องน้ำสาธารณะ เพื่อความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการเองด้วย ซึ่งในปัจจุบันห้องน้ำสาธารณะสำหรับนักท่องเที่ยวในตลาดนั้น ไม่มีจะต้องอาศัยตามร้านขายอาหารหรือไม่ก็ร้านขายของโดยบริเวณรอบ ๆ ตลาด จึงเป็นการสร้างความลำบากแก่นักท่องเที่ยว และควรจัดตั้งถังขยะให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก เพื่อความสะดวกภายในตลาด นักท่องเที่ยวจะได้ไม่ทิ้งขยะตามพื้นที่ที่จะสร้างขยะตามมาในภายหลัง

รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“จัดให้มีการขายของแต่ละประเภท แบ่งเป็นโซน ๆ เพื่อความเป็นระเบียบ, มีการจัดระบบ ระบายน้ำและสิ่งปฏิกูลที่ดีขึ้น เพื่อความสะดวกและเกิดความสวยงาม” (แสวง บุญดี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ควรจะมีถังขยะตั้งไว้มากขึ้น ทั้งในบริเวณตลาดและบริเวณใกล้เคียง เพื่อสร้างความสะอาดและความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและผู้ค้าขายเอง” (สมดี แก้วคำ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ควรสร้างทางเดินให้กว้างกว่านี้ ตั้งถังขยะห้องน้ำให้ด้วย” (พร จันทา, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“จัดให้มีการตั้งถังขยะ และควรจัดการระบายน้ำให้ดีขึ้น” (อารี เย็นใจ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ควรจะมีถังขยะตั้งไว้ภายในตลาดบ้าง เพราะเวลานักท่องเที่ยวเข้ามาบางครั้งไม่รู้จะทิ้งขยะที่ไหน ทำให้บางที่ก็ทิ้งลงพื้นเลย สร้างความไม่พอใจให้แก่พ่อค้าแม่ค้า” (พร รักโพธิ์, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

2. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ

จากการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบต่อเศรษฐกิจ พบว่า

2.1 ควรขยายทางเดินให้กว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า เนื่องจากทางเดินภายในตลาดร่มหุบมีขนาดที่แคบ เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมากจึงสร้าง

ความไม่สะดวกให้แก่ผู้ที่จะมาซื้อสินค้าจริง ๆ ทำให้การค้าขายในบางร้านก็ได้รับผลกระทบและนอกจากนี้ควรกำหนดพื้นที่สำหรับซื้อสินค้าให้ชัดเจน จะได้ไม่มีปัญหาการขายสินค้าไม่ได้ตามมา

2.2 ควรจะมีการจัดสรรเวลาในการท่องเที่ยวให้ตรงกับตารางเวลารถไฟเข้า-ออก เพื่อความสะดวกและไม่เป็นการสร้างปัญหาให้กับผู้ประกอบการและผู้ที่จะเข้ามาซื้อสินค้า ไม่เกิดความแออัดเวลานักท่องเที่ยวมาพร้อม ๆ กับผู้ที่จะเข้ามาซื้อสินค้า และลดปัญหาการจราจรติดขัด รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“จัดระบบจราจรให้คล่องตัวขึ้น เพราะเป็นปัญหา ณ ปัจจุบันกับผู้ที่จะเข้ามาเที่ยวยังตลาด ซึ่งบางทีต้องใช้เวลาาน อาจเกิดความเบื่อหน่าย และอาจทำให้เปลี่ยนสถานที่ท่องเที่ยวได้” (แสวง บุญดี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“จัดให้มีรถรับส่งนักท่องเที่ยว เพื่อความสะดวกในการมายังตลาดร่มหุบ จะได้ไม่กระทบต่อการจราจร และจัดให้การค้าขายมีการติดป้ายราคามากยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกในการขาย และจัดให้มีการค้าขายอย่างเป็นระบบ โดยการแบ่งสัดส่วนสินค้าแต่ละประเภทให้ชัดเจน” (สมดี แก้วคำ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ควรสร้างทางเดินที่เฉพาะเข้ามาซื้อของ จะทำให้คนที่เข้ามาซื้อสะดวกและเกิดการค้าขายได้มากขึ้น” (สุชา สมบัติ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“สร้างทางเดินเท้า ขยายทางเดินให้กว้างขึ้น จัดการจราจรให้คล่องตัว” (อารี เย็นใจ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ควรจะทำให้เป็นเวลา มาให้ตรงกับที่รถไฟมา แม่ค้าจะได้ขายของได้มากขึ้น ไม่หนาแน่น จนเกินไป” (สมชาย บำรุง, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ให้นักท่องเที่ยวมาเป็นเวลา รถไฟมา ไป-กลับ 6 เที่ยว ก็ค่อยมาช่วงที่รถไฟจะมา แม่ค้าจะได้ขายของได้ เพราะตอนเช้า ๆ คนจะแน่นมาก คนในพื้นที่ชาวบ้านจะมาซื้อของก็ทำให้เขาเข้ามาไม่ถึง เราก็ควรจะให้ให้นักท่องเที่ยวมาให้ตรงกับรถไฟ” (พร รักโพธิ์, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

3. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคม

จากการศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบต่อสังคม พบว่า

3.1 ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันในการจัดการดูแลตลาดร่มหุบให้เป็นระบบ เพราะตลาดร่มหุบกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ดังนั้น ทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลต้องร่วมมือกันในการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นระบบและยั่งยืน

3.2 จัดการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อเป็นการสร้างความตื่นตัวและยังเป็นการปรับตัวให้เข้ากับการท่องเที่ยว ในปัจจุบันผู้ประกอบการจึงต้องมีความรู้ในภาษาและวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวบ้าง

3.3 และควรมีการจัดตั้งป้ายที่ให้ข้อมูลและกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรับทราบ จะทำให้การเข้ามาท่องเที่ยวมีความสุขมากยิ่งขึ้น

รายละเอียดข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

“ทุกหน่วยงานควรจะเข้ามาร่วมมือปรับปรุง ส่งเสริมการขาย และปรับปรุงตลาดให้ดีขึ้น สวยงามขึ้น เพื่อเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น” (แสวง บุญดี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ทางเดินภายในตลาดร่มหุบมีที่ค่อนข้างแคบ ซึ่งในส่วนนี้ไม่สามารถที่จะขยายทางเดินออกไปได้มากกว่านี้แล้ว ดังนั้น ควรมีการจัดการให้เป็นระบบมากกว่านี้ โดยการจัดการทางเข้า-ออก ให้ชัดเจน ทางเดินหรือทางซื้อขายของให้เป็นสัดส่วน เพื่อแก้ปัญหาการซื้อขายของไม่ได้” (สมดี แก้วคำ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ควรจัดการความรู้ให้กับพ่อค้าแม่ค้า เช่น ภาษา วัฒนธรรม ให้กับพ่อค้าและนักท่องเที่ยวจะได้เข้าใจกันมากขึ้น” (พร จันลา, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ไกด์นำเที่ยว ให้เข้าใจพ่อค้าแม่ค้าที่ขายของ และพ่อค้าแม่ค้าก็ต้องเข้าใจนักท่องเที่ยวด้วย” (อารี เย็นใจ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ควรให้ความรู้ให้นักท่องเที่ยวว่าอะไรเป็นอะไร ของค้าขายไม่ควรมาทำเป็นเล่น ๆ ให้เข้าใจวิถีชีวิตของแม่ค้า” (ณิ โพธิ์แก้ว, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

“ทางรถไฟกับเทศบาลควรมีป้ายบอกรายละเอียดให้กับคนจะมาท่องเที่ยวให้รู้จักกฎต่าง ๆ เข้าใจความเป็นอยู่ของพ่อค้าแม่ขาย จะได้ไม่ขัดแย้งกัน” (เปี่ยม บุญศรี, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2558)

จากการวิจัยแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม พบว่า แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านสภาพแวดล้อม ควรมีการจัดการระเบียบแผงค้าขายของผู้ประกอบการให้เป็นระบบ โดยการจัดแบ่งประเภทของสินค้าให้ชัดเจน เพื่อความสะดวก และนอกจากนี้ ควรจัดตั้งห้องน้ำสาธารณะและถังขยะให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ ควรมีการสร้างทางเดินในการเลือกซื้อสินค้าให้กว้างกว่าเดิม เพื่อจะได้ค้าขายสินค้าได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ส่วนด้านสังคม ในส่วนนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน ทั้งผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนในการดูแล เพื่อสร้างให้ตลาดร่มหุบเกิดความเจริญ

สร้างการเรียนรู้และการให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวให้เข้าใจในวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน
จะส่งผลให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบ

การท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบต่อสภาพแวดล้อม
เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมต่อการค้าขายของผู้ประกอบการ การจัดการการท่องเที่ยว
จึงต้องมีแนวทางในการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวให้เป็นระบบ โดยแนวทางการจัดการ
ผลกระทบจากการท่องเที่ยวจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและประชาชน
เพื่อทำให้การท่องเที่ยวตลาดร่มหุบเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและสร้างความประทับใจให้แก่
นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัย โดยวิธีการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้ที่มีส่วนดูแลและจัดการตลาดร่มหุบและการรถไฟ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลแล้ว นำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) เป็นไปตามประเด็นที่ปริกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1.1 ผลกระทบทางด้านสภาพแวดล้อม ภายหลังจากที่ตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลกระทบทางด้านสภาพแวดล้อม ดังนี้ คือ

1.1.1 ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางด้านบวก ได้ส่งผลให้จำนวนคนที่เข้ามาท่องเที่ยวสูงเพิ่มมากขึ้น สร้างความคึกคัก ทำให้ตลาดร่มหุบมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากยิ่งขึ้น

1.1.2 ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางด้านลบ ได้ส่งผลให้สภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบเกิดความสกปรก มีปัญหาด้านขยะ การกำจัดขยะ จำนวนถึงขยะรอบ ๆ บริเวณตลาด มีจำนวนน้อย เกิดการจราจรติดขัด และทำให้การเดินเลือกซื้อของภายในตลาดไม่สะดวก เพราะมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่มากเกินไป

1.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ภายหลังจากที่ตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงครามได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ คือ

1.2.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจทางด้านบวก ได้ส่งผลให้ผู้ประกอบการขายสินค้าได้เพิ่มมากขึ้น และส่งผลต่อรายได้ของผู้ประกอบการ ทั้งทางรีสอร์ทและผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งรายได้ในส่วนนี้จะทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปเลี้ยงดูครอบครัวได้มากกว่าเดิม

1.2.2 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจทางด้านลบ ได้ส่งผลให้ผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถขายสินค้าได้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวมาขึ้นบังกะโลร้านค้า ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถขายสินค้าได้เลย สร้างความไม่พอใจ และสร้างความรำคาญต่อผู้ประกอบการ

1.3 ผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ภายหลังจากที่ตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงครามได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ดังนี้ คือ

1.3.1 ผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมทางด้านบวก ได้ส่งผลให้ผู้ประกอบการเกิดการตื่นตัวในการค้าขาย อยากจะขายสินค้าและเรียนรู้เข้าใจในภาษาต่างประเทศให้เกิดความเข้าใจในตัวนักท่องเที่ยว และนอกจากนี้ยังสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่ได้เห็นถึงวิถีชีวิตการค้าขายของท้องถิ่น ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตท้องถิ่น

1.3.2 ผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมทางด้านลบ การไม่รู้วิถีชีวิตการค้าขายของผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบ จึงเป็นส่วนทำให้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประกอบการไม่เข้าใจในภาษาของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดผลกระทบการท่องเที่ยวตามมา

2. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

2.1 แนวทางการจัดการผลกระทบทางด้านสภาพแวดล้อม

แนวทางในการจัดการผลกระทบ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เห็นว่า ควรมีการจัดการค้าขายให้เป็นระเบียบ โดยมีการกำหนดเขตและควรมีการจัดแบ่งประเภทการค้าขายให้เป็นโซน ๆ และควรมีการสร้างห้องน้ำสาธารณะและจัดตั้งถังขยะให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก

2.2 แนวทางการจัดการผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

แนวทางในการจัดการผลกระทบ เห็นควรว่า ควรสร้างทางเดินให้กว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า และควรมีการจัดสรรเวลาในการท่องเที่ยวให้ตรงกับ

ตารางเวลารถไฟเข้า-ออก เพื่อความสะดวกและไม่เป็นการสร้างปัญหาให้กับผู้ประกอบการและผู้ที่เข้ามาซื้อสินค้า

2.3 แนวทางการจัดการผลกระทบทางด้านสังคม

แนวทางในการจัดการผลกระทบ เห็นว่า ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันในการจัดการดูแลตลาดร่มหุบให้เป็นระบบ จัดการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการให้เข้าใจในวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติ สร้างความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้เข้าใจวัฒนธรรมของผู้ประกอบการ เพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาตามมาในภายหลัง และควรมีการจัดตั้งป้ายที่ให้ข้อมูลและกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรับทราบ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1.1 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อม

นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศภายใต้โครงการเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 และ โครงการเมืองไทยสวยงาม (Unseen in Thailand) ทำให้ตลาดร่มหุบจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ได้ส่งผลให้จำนวนคนที่เข้ามาท่องเที่ยวสูงเพิ่มมากขึ้น สร้างความคึกคัก ทำให้ตลาดร่มหุบมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากยิ่งขึ้น แต่ในทางด้านลบก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชุมชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวไม่ช่วยกันระมัดระวังรักษาสิ่งแวดล้อมปริมาณขยะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อชุมชนอีกปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาเสียงรบกวน

ผลกระทบดังกล่าวสอดคล้องกับศรัณยู วรากุลวิทย์ (2546) ได้แบ่งประเด็นผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวด้านสภาพแวดล้อมทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้ 1) ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวด้านสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ส่งผลให้สภาพแวดล้อมโดยรอบเกิดการเติบโต ทำให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อม การรักษาสีเขียวให้สะอาดและสวยงามในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ 2) ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรการท่องเที่ยว ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม การไม่ควบคุมความสะอาด ปล่อยให้มีการทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูล

1.2 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ

เมื่อตลาดร่มหุบได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม กล่าวคือ ในด้านการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการท่องเที่ยวเข้ามาได้สร้างผลกำไรแก่ผู้ประกอบการ ทำให้ผู้ประกอบการค้าขายสินค้าได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างอาชีพและสร้างงานให้กับผู้ประกอบการ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น นับเป็นการกระจายรายได้แก่อย่างทั่วถึง ทั้งผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบและภายนอกตลาด

ผลกระทบดังกล่าวสอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้กล่าวถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้ 1) ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ ย่อมก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างอาชีพและการจ้างงานแก่ชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น 2) ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการแก่งแย่งผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมนำมาซึ่งการแข่งขันในการผลิตและจำหน่ายสินค้าบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

1.3 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรม

จากการพัฒนาตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับคามนิยมและเป็นที่ยอมรับ ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสังคมต่อผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบ ทำให้ผู้ประกอบการและชาวบ้านมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษา และรวมถึงการเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวภายในตลาดร่มหุบ ต้องมีการเรียนรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมของกันและกัน หากไม่มีการเรียนรู้กันและกัน จะส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจ สร้างความรำคาญ และอาจจะเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ดังนั้น การจะท่องเที่ยวให้ได้รับประโยชน์ทั้งผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวก็ควรจะมีการให้ความรู้และบอกกฏกติกาให้เข้าใจ เพื่อที่จะทำให้การท่องเที่ยวและการค้าขายภายในตลาดเป็นไปอย่างไม่มีปัญหาอันใด

ผลกระทบดังกล่าวสอดคล้องกับวินิจ วีรยางกูร (2536) ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ 1) ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวต่อสังคม เช่น การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศชาติ ศาสนา ซึ่งการท่องเที่ยวย่อมเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีการแลกเปลี่ยนทำความเข้าใจต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละชาติ 2) ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยว

ต่อสังคม เช่น การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชุมชน แหล่งท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ รู้สึกไม่พอใจที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

2. แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

2.1 แนวทางการจัดการผลกระทบทางด้านสภาพแวดล้อม

แนวทางในการจัดการผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เป็นการแก้ไขปัญหาที่มาจาก การท่องเที่ยวที่ส่งผลให้สภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบได้รับผลกระทบ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นที่จะแก้ไขปัญหาให้สภาพแวดล้อมภายในตลาดดีขึ้น เช่น ควรมีการจัดการค้าขาย ให้เป็นระเบียบ โดยมีการกำหนดเขตและควรมีการจัดแบ่งประเภทการค้าขายให้เป็นโซน ๆ ควรมีการสร้างห้องน้ำสาธารณะและจัดตั้งถังขยะให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับพจนานุกรม (2546) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยว ที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แก่ผู้มาเยือน” โดยมองว่าการท่องเที่ยวต้องทำงานครอบคลุม 5 ด้าน พร้อมกัน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชนเป็นเจ้าของและมีส่วนในการจัดการ

2.2 แนวทางการจัดการผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

แนวทางการจัดการผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เป็นการพัฒนาทำให้สถานที่ท่องเที่ยว มีเศรษฐกิจที่มั่นคง โดยควรสร้างทางเดินให้กว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกในการเลือกซื้อสินค้า ควรจะมีการจัดสรรเวลาในการท่องเที่ยวให้ตรงกับตารางเวลารถไฟเข้า-ออก เพื่อความสะดวกและไม่เป็นการสร้างปัญหาให้กับผู้ประกอบการและผู้ที่จะเข้ามาซื้อสินค้า

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539) การจัดการ การท่องเที่ยวมีเป้าหมายสำคัญที่สุดในการพยายามที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน โดยคำนึงถึงขีดความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ที่มีต่อ กระบวนการท่องเที่ยว โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการและได้รับผลประโยชน์ ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2.3 แนวทางการจัดการผลกระทบด้านสังคม

แนวทางการจัดการผลกระทบทางด้านสังคม ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันในการจัดการ ดูแลตลาดร่มหุบให้เป็นระบบ การจัดการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการให้เข้าใจในวัฒนธรรม ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ สร้างความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้เข้าใจวัฒนธรรมของผู้ประกอบการ

เพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาตามมาในภายหลัง ควรมีการจัดตั้งฝ่ายที่ให้ข้อมูลและกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรับทราบ

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับโครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (2541) ดังนั้น การจัดการการท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นต้องมีการวางแผนนโยบายที่ชัดเจนสอดคล้องกัน ในทุกระดับ ทั้งระดับแนวนอน ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และระดับแนวตั้ง คือ องค์กรเอกชนชุมชนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญเป็นตัวแทนของพื้นที่เพื่อจะได้ ส่งเสริมและสร้างแนวทางการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อการค้าขายภายในตลาดร่มหุบ ต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของโดยรวม ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการผลกระทบ ลดปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยจึงจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารตลาดร่มหุบควรกำหนดนโยบายการกำจัดขยะ การระบายน้ำให้เป็นระบบ
2. ผู้บริหารและผู้ดูแลตลาดร่มหุบควรกำหนดมาตรการในการจัดสรรเวลาในการเข้ามาท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบให้เป็นไปตามเวลาเข้า-ออกของรถไฟ เพื่อไม่ให้เกิดการจราจรติดขัดและไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่จะมาซื้อของ
3. ผู้บริหารตลาดควรกำหนดนโยบายขยายทางเดินภายในตลาดร่มหุบสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกและไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดตั้งถังขยะตามจุดต่าง ๆ โดยรอบตลาดร่มหุบ ให้ผู้ประกอบการรักษาความสะอาดเพื่อสภาพแวดล้อมที่สวยงาม
2. จัดหน่วยบริการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการภายในตลาดร่มหุบให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของชาวต่างชาติ และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวภายในตลาดร่มหุบ
3. จัดตู้รับความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ เพื่อจะสามารถแสดงความคิดเห็นและแสดงความต้องการได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ผลกระทบจากการของท้องถิ่นของตลาดร่มหุบกับสถานที่อื่น ๆ
2. ควรศึกษายบทบาทขององค์กรภาครัฐที่มีผลต่อการจัดการตลาดร่มหุบ
3. ควรศึกษายบทบาทของผู้นำ และผู้บริหารตลาดร่มหุบต่อการจัดการตลาดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
4. ควรมีการศึกษาทั้งความคิดเห็นของประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และนักท่องเที่ยวว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดการการท่องเที่ยวในปัจจุบัน เพื่อที่ผู้รับผิดชอบจะได้ทราบและนำผลการศึกษาไปประกอบใช้ในการวางแผนการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวของโลก (2558). ความหมายของการท่องเที่ยว. เข้าถึงได้จาก <https://tourismatbuu.wordpress.com/>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2539). การพัฒนาการท่องเที่ยวเรื่องกลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- เกศประภา วัฒนาพันธ์. (2553). ผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนบ้านท่าลั้ง ในเขตอุทยานแห่งชาติผามาศ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2541). โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์. เชียงใหม่: โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชบา ศิริรักษา. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- ณิ โพธิ์แก้ว. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- ตลาดร่มหุบ, ตลาดรถไฟ. (2558). เข้าถึงได้จาก www.paiduaykan.com/76_province/central/samutsongkhram/markettrain.html
- ธวัชชัย มานิตย์. (2550). ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภูมิศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิกร สุขศรี. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ป้อม บุญศรี. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- พจนา สวนศรี. (2546). คู่มือการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน. กรุงเทพฯ: โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ.
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). เอกสารประกอบการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พร จันลา. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- พร รักโพธิ์. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.

- เพ็ญ แพทย์ใจ. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- ไพฑูรย์ พงสะบุตร และวิลาสวงศ์ พงสะบุตร. (2542). *คู่มืออบรมมัคคุเทศก์* (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มธุรส ปราบไพรี. (2551). *ผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกาะ*. เพชรบุรี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- มนัส สุวรรณ, อุดม เกิดพิบูลย์ และชูเกียรติ ลิสุวรรณ. (2541). *นิเทศวิทยากับการพัฒนาเศรษฐกิจ*.
กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลำพึง บัวจันธุ์. (2551). *การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลกระทบด้านการท่องเที่ยว:
กรณีศึกษาโครงการถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ศรีสะเกษ.
- วินิจ วีรยางกูร. (2536). *การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- วิมล แก้วใส. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- ศรัญญา เกษร. (2551). *ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่ต่อวิถีชีวิตชุมชนมอญ เกาะเกร็ด จังหวัด
นนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาไทยศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรัญญา วรากุลวิทย์. (2546). *ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง.
- สมชาย บำรุง. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- สมดี แก้วคำ. (2558, 25 กันยายน). นายกเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม. สัมภาษณ์.
- สมร รอดพัน. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสงคราม. (2558). *การเดินทางมายังจังหวัด
สมุทรสงคราม*. เข้าถึงได้จาก <http://samutsongkhram.mots.go.th/index.php>
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2543). *โครงการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการ
การท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล
(สต.)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2546). *เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลหลักสูตรการจัดการท่องเที่ยว
ชุมชนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว.
- สุชา สมบัติ. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.

- สุปราณี สีสวยหุด. (2552). *ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาวะแวดล้อมและชุมชนชาวเขา รอบสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แสวง บุญดี. (2558, 25 กันยายน). นายสถานีรถไฟ. สัมภาษณ์.
- โสวัตรี ณ ถลาง, ธีรยุทธ มั่นทานานนท์, รติกร กลิ่นประทุม, พรวิภา คล้ายอมร, อมรรัตน์ อมรวิทษาชาญ, ศุภสิทธิ์ วนชยางกูร, ศิริพร อารมย์ดี และปิยาพร อรุณพงษ์. (2547). *ผลกระทบของการอนุรักษ์ที่มีต่อระบบนิเวศวัฒนธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรถพล จันทร์เพ็ญ. (2554). *ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชน บริเวณคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อักรพงศ์ อินทอง. (2549). *ทัศนคติของคนในท้องถิ่นที่มีต่อผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัสม่า สิมารักษ์. (2551). *ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ในเมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม ภายหลังได้รับการประกาศให้เป็นเมืองมรดกโลก*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภูมิภาคการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อารยา อินคชสาร. (2554). *การประเมินศักยภาพของตลาดน้ำวัดกลางคูเวียงเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อารี เย็นใจ. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- อุรารัตน์ แก้วดวงงาม. (2551). *ปัจจัยทางสังคม ผลกระทบ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนลาว ตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- เอียด วงษ์หาญ. (2558, 25 กันยายน). สัมภาษณ์.
- Collier, A., & Hardaway, S. (1997). *Principles of tourism*. Auckland: Longman Paul.
- World Tourism Organization (WTO). (1996). *What tourism managers need to know*. Madrid: WTO.

ภาคผนวก

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นายแสวง บุญดี

อายุ 45 ปี

นายสถานีรถไฟแม่กลอง

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - คิดว่าส่งผลให้เกิดการซื้อขายสินค้า ข้าวของต่าง ๆ และเกิดการกระจายการซื้อขายไปในบริเวณข้างเคียงไปด้วย ทำให้ทั้งตัวตลาดและบริเวณใกล้เคียงคึกคักและเกิดการซื้อขามากยิ่งขึ้น
2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - เกิดขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวนำมาเข้ามายังตลาด ทำให้เกิดความสกปรกและยังคงกำจัดได้ไม่ดีและยังไม่เป็นระบบ
3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - ผู้ที่มาท่องเที่ยวสามารถซื้อสินค้าในตลาดได้เป็นและยังเป็นการเพิ่มการขายของอีกทางหนึ่ง เกิดการซื้อขามากขึ้น ผู้ค้าเกิดผลกำไรขายสินค้าได้มากยิ่งขึ้น
4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - ผลกระทบเศรษฐกิจด้านลบ คงไม่มีผลต่อการค้าขาย
5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - นักท่องเที่ยวได้รู้ถึงวิธีการค้าขายของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ รวมถึงวิถีความเป็นอยู่ของชาวบ้านว่าปฏิบัติอย่างไร วิถีชีวิตที่แท้จริงของคนในท้องถิ่น
6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- มุมมองของคนที่เข้ามาท่องเที่ยวยังตลาดร่มหุบ อาจจะดูแปลก ซึ่งไม่เหมือนกับตลาดใด ๆ ตรงในส่วนสถานที่ที่เป็นตัวตลาด ส่วนด้านสังคมวัฒนธรรมก็เหมือนทั่ว ๆ ไป คงไม่มีผลด้านลบใด ๆ

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- จัดให้มีการขายของแต่ละประเภทแบ่งเป็น โซน ๆ เพื่อความเป็นระเบียบ
- มีการจัดระบบระบายน้ำและสิ่งปฏิกูลที่ดีขึ้น เพื่อความสะอาดและเกิดความสวยงาม

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- จัดระบบจราจรให้คล่องตัวขึ้น เพราะเป็นปัญหา ณ ปัจจุบันกับผู้ที่เข้ามาเที่ยวยังตลาด ซึ่งบางที่ต้องใช้เวลานาน อาจเกิดความเบื่อหน่าย และอาจทำให้เปลี่ยนสถานที่ท่องเที่ยวได้

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ทุกหน่วยงานควรจะเข้ามาร่วมมือปรับปรุง ส่งเสริมการขาย และปรับปรุงตลาดให้ดีขึ้น สวยงามขึ้น เพื่อเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นายสมดี แก้วคำ

อายุ 53 ปี

นายกเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ส่งผลให้ตลาดร่มหุบเกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แปลกที่หนึ่ง ส่งผลให้ในหลาย ๆ ส่วน ทั้งผู้ที่ค้าขายเกิดการซื้อขายของกัน ได้มากยิ่งขึ้น สร้างความตื่นตัวและทำให้ตลาดเป็นที่รู้จัก นักท่องเที่ยวเข้ามามากยิ่งขึ้น ผู้ที่ค้าขายก็จะได้ขายของได้มากขึ้น

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามา สิ่งก็ตามมาคือ การทิ้งขยะที่ไม่เป็นทาง การกำจัดขยะหรือสถานที่ที่จะทิ้งขยะยังไม่อำนวยความสะดวกทำให้สภาพแวดล้อมในตลาดและบริเวณรอบนอกดูไม่สวยงาม

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- เกิดการซื้อขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น พ่อค้าแม่ค้าก็มีกำไรไปเลี้ยงครอบครัว การค้าขายดีขึ้นทั้งในตลาดและบริเวณข้างเคียง

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- อาจจะมีพ่อค้าแม่ค้าบางรายที่อาจจะขายสินค้าไม่ดี เพราะเนื่องจากนักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก บางร้านอาจจะขายไม่ได้ เพราะมีการเบียดเสียดผู้ที่เข้ามาซื้อสินค้า จึงไม่สามารถเข้าถึงจึงทำให้พ่อค้าแม่ค้าขายของไม่ได้

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ส่งผลให้พ่อค้าแม่ค้าเกิดความตื่นตัวในการค้าขาย เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาพวกเขาจะมีรายได้และนำสินค้าพื้นบ้านมาค้าขายและเกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตไปในการค้าขายอีกทางหนึ่ง สร้างความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวและเด็ก ๆ ในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ด้านลบทางสังคม คิดว่าไม่น่าจะมีผลใด ๆ เพราะตลาดร่มหุบก็เป็นการค้าขายตามท้องถิ่นอยู่แล้ว ไม่สามารถมีอะไรที่จะเข้ามาเปลี่ยนแปลงตลาดแห่งนี้ได้

สัมพันธภาพเกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรจะจัดให้มีการจัดตั้งถังขยะให้มากขึ้น ทั้งในบริเวณตลาดและบริเวณใกล้เคียงเพื่อสร้างความสะอาดและความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและผู้ค้าขายเอง

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- จัดให้มีรถรับส่งนักท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกในการมายังตลาดร่มหุบจะได้ไม่กระทบต่อการจราจร และจัดให้การค้าขายมีการติดป้ายราคามากยิ่งขึ้น เพื่อความสะดวกในการขาย และจัดให้มีการค้าขายอย่างเป็นระบบ โดยการแบ่งสัดส่วนสินค้าแต่ละประเภทให้ชัดเจน

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ทางเดินภายในตลาดร่มหุบมีที่ค่อนข้างแคบ ซึ่งในส่วนนี้ไม่สามารถที่จะขยายทางเดินออกไปได้มากกว่านี้แล้ว ดังนั้น ควรจะมีการจัดการให้เป็นระบบมากกว่านี้ โดยการจัดทางเข้า-ออกให้ชัดเจน ทางเดินหรือทางซื้อขายของให้เป็นสัดส่วน เพื่อแก้ปัญหาการซื้อขายของไม่ได้

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางสาวสุชา สมบัติ

อายุ 47 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท เนื้อหมู (หัวตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 30 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- คนรู้จักตลาดมากขึ้น ทำให้ขายของได้มากขึ้น มีกำไรมีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- คนที่จะเข้ามาซื้อของเดินเข้ามาซื้อของได้ลำบาก นักท่องเที่ยวแน่นไป ถ้าพนักงานในท้องถิ่นก็เยอะแล้ว พอมีนักท่องเที่ยวก็แน่นไปอีก

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ค้าขายเพิ่มมากขึ้น เกิดรายได้และสร้างอาชีพให้แก่คนว่างงาน ซึ่งบางคนก็อยากจะเข้ามาขายในตลาดร่มหุบ เพราะมีนักท่องเที่ยวเยอะก็ทำให้เขามีรายได้

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ขายของไม่ได้ เพราะนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวสร้างความรำคาญมาก มาดูแต่ไม่ซื้อ คนที่จะเข้ามาซื้อของก็เข้ามาไม่ได้เพราะติดนักท่องเที่ยว ทำให้ของขายไม่ออก

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- คนได้รู้จักตลาดมากขึ้น มีรายการโทรทัศน์เข้ามาถ่ายรายการ ตลาดก็เป็นที่รู้จัก เราแม่ค้าก็ขายของได้

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ด้านลบก็ไม่มีผลอะไรนะ เราก็ค้าขายของเราไม่มีผลอะไร

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรจะมีถังขยะให้มากขึ้นกว่านี้ และสร้างห้องน้ำให้พอต่อการใช้งาน

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรสร้างทางเดินที่เฉพาะเข้ามาซื้อของ จะทำให้คนที่เข้ามาซื้อสะดวกและเกิดการค้าขายได้มากขึ้น

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ไม่มีผลกระทบอะไรที่ต้องจัดการ

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นายนิกร สุขศรี

อายุ 49 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ผัก (หัวตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 25 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ทำให้ตลาดดูคึกคักขึ้น ค้าขายได้มากขึ้น รายได้ดี

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- คนมาเที่ยวเยอะ ชะงักเยอะ มลภาวะไม่ดี เพราะรถเยอะ การจราจรติดขัด คนซื้อของจริง ๆ ลำบาก คิดนักท่องเที่ยว เพราะมาขึ้นบั้งหน้าร้าน

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ทุกคนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม จังหวัดเป็นรู้จักมากขึ้น คนจดจำได้มากขึ้น

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีผลใด ๆ

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ตลาดเป็นที่รู้จักมากขึ้น

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มี

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรมีถังขยะและห้องน้ำสาธารณะที่สะอาด

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ไม่มีผลอะไรต้องจัดการ

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ไม่มีผลอะไรที่ต้องจัดการ

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางพร จันลา

อายุ 47 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ผลไม้ (หัวตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 30 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ตลาดดูคึกคัก เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- การเดินเข้ามาซื้อของทำได้ลำบาก เพราะทางเดินที่แคบอยู่ แต่เดิมพอมีนักท่องเที่ยวเข้ามาก็แคบกว่าเดิม คนแน่นเกินไป และมีขยะมากขึ้น นักท่องเที่ยวทิ้งไม่เป็นที่

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ค่าขายเพิ่มขึ้น เพราะทางบ้านพักก็จะมาซื้อของไปทำอาหาร เราก็ขายได้เยอะ เป็นทอด ๆ ไป กำไรก็มีมาก

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีปัญหาอะไรนะ

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ทำให้พ่อค้าแม่ค้ารู้จักภาษาอังกฤษมากขึ้น เข้าใจมากขึ้น เพราะต้องปรับตัวให้ทันนักท่องเที่ยว

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีปัญหาอะไร

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรสร้างทางเดินให้กว้างกว่านี้ ตั้งถังขยะ ห้างน้ำให้ด้วย

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตราครมhubควรเป็นอย่างไร

- สร้างทางเดินให้คนที่มาซื้อของโดยเฉพาะ ไม่อย่างนั้นก็จะเข้ามาซื้อของได้ลำบาก และควรแบ่งสินค้าเป็นสัดส่วน

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตราครมhubควรเป็นอย่างไร

- ควรจัดการความรู้ให้กับพ่อค้าแม่ค้า เช่น ภาษา วัฒนธรรมให้กับพ่อค้าและนักท่องเที่ยว จะได้เข้าใจกันมากขึ้น

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางอารี เย็นใจ

อายุ 55 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท เนื้อหมู (หัวตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 30 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตราครมhub จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตราครมhubส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตราครมhubอย่างไร

- ทำให้ตลาดคึกคัก ขายของได้ดี คนรู้จักมากขึ้น

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตราครมhubส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตราครมhubอย่างไร

- มีขยะเยอะขึ้น รถติด และเสียงดัง เพราะนักท่องเที่ยว

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตราครมhubส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตราครมhubอย่างไร

- ค้าขายได้มากขึ้น มีนักท่องเที่ยวเข้ามาที่ขายของได้เยอะขึ้น มีรายได้เพิ่ม

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตราครมhubส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตราครมhubอย่างไร

- ไม่มีผลอะไร

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตราครมhubส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตราครมhubอย่างไร

- ตลาดเป็นที่รู้จัก คนมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตการค้าขายของชาวบ้าน

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีปัญหาอะไร

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- จัดให้มีการตั้งถังขยะ และควรจัดการระบายน้ำให้ดีขึ้น

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- สร้างทางเดินเท้า ขยายทางเดินให้กว้างขึ้น จัดการจราจรให้คล่องตัว

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ใ้คนนำเที่ยว ให้เข้าใจพ่อค้าแม่ค้าที่ขายของ และพ่อค้าแม่ค้าก็ต้องเข้าใจนักท่องเที่ยวด้วย

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางเพ็ญ แพทย์ใจ

อายุ 50 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ผลไม้ (หัวตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 30 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- สภาพแวดล้อมก็ดูคึกคักมากขึ้น ชื่อขายของกันเพิ่มมากขึ้น

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ขยะเยอะ เกิดการจราจรติดขัด การระบายน้ำยังไม่ดี

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ค้าขายเพิ่มมากขึ้น เพราะตลาดเป็นที่รู้จัก มีคนเข้ามาท่องเที่ยวเยอะ ของก็จะขายได้มากขึ้น ทางรีสอร์ทจะมาซื้อของไปทำอาหาร

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีผลด้านลบอะไร

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- สังคมการค้าขายของคนในตลาดเป็นที่รู้จักแพร่หลาย เพราะเป็นตลาดที่แปลกกว่าที่อื่น ดึงดูดคนเข้ามาท่องเที่ยว เกิดการแพร่กระจายให้เห็นถึงวิถีชีวิต

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีผลอะไร

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรจัดการระบบระบายน้ำให้ดี เพราะบางครั้งน้ำจะขัง และขยะก็เยอะ น่าจะมีถังขยะกำจัดให้ดีกว่าเดิม

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรจะจัดแบ่งร้านค้าให้เป็นประเภท ไม่ปะปนกัน จะได้ค้าขายได้คล่องตัว ขยายทางเดินให้กว้างกว่านี้ คนเข้ามาซื้อของจะได้คล่องตัว

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- บอกนักท่องเที่ยวให้รู้จักวัฒนธรรมของพ่อค้าแม่ค้าว่าเขาจะค้าขาย ไม่ควรยืนบังหน้าร้าน ถ้ายืนที่นานเกินไป มันจะกระทบไปหมด

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางสาววิมล แก้วใส

อายุ 35 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ปลาทุ (กลางตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 9 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
    - เกิดการซื้อขายของกันเพิ่มมากขึ้น ตลาดเป็นที่รู้จัก
  2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
    - ขยะมีจำนวนเยอะมาก จราจรติดขัด เดินทางไม่สะดวก ลำบาก เพราะนักท่องเที่ยวเยอะ
  3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
    - ค้าขายของได้มากขึ้น มีรายได้ไปเลี้ยงครอบครัว
  4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
    - ไม่มีผลอะไร
  5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
    - มีนักท่องเที่ยวเข้ามามาก เป็นที่รู้จัก ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน
  6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
    - ไม่มีผลอะไร
- สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้
1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร
    - จัดเวลาให้นักท่องเที่ยวเข้ามาให้เป็นเวลาดีกว่า จะได้ไม่ทำให้คนหนาแน่นจนเกินไป

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- จัดร้านค้าเป็นโซน ๆ จะได้สะดวกในการซื้อขายของกัน

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรบอกไกด์ให้รู้ถึงปัญหาและความต้องการของพ่อค้าแม่ค้า จะได้ไปบอกนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติให้ถูก จะได้ไม่มีการขัดแย้งกัน

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางสมร รอดพัน

อายุ 48 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ของทะเล (กลางตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 20 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- เป็นที่รู้จักมากขึ้น มีนักท่องเที่ยวเข้ามา ทำให้ดูคึกคัก

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- คนเยอะเกินไป จะเดินไปเดินมาก็ลำบาก ไม่มีทางให้คนที่มาซื้อของเข้ามาเลย

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- สินค้าขายได้มากขึ้น มีทางริสอร์ทมาซื้อไปอีกที เราก็มีกำไร ลำพังนักท่องเที่ยวก็ไม่ซื้อหรอก ได้จากทางริสอร์ท

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- นักท่องเที่ยวคือ ไม่ฟังเลย ถ่ายรูปนาน และบางครั้งก็ทิ้งขยะ ส่งเสียงดังรบกวน ทำให้คนที่มาซื้อของรำคาญ และเข้ามาไม่ถึงตัวร้านติดนักท่องเที่ยว

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- เป็นที่รู้จัก เพราะตลาดมันแปลก มีรถไฟวิ่งผ่าน ดึงดูดให้คนมาเที่ยว มาดูความเป็นอยู่ของพ่อค้าแม่ค้า

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีนะ

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ตั้งแต่ขยะให้เยอะ ๆ จะได้มีที่ทิ้งขยะให้เป็นทาง ไม่มาทิ้งบนพื้น ทำให้ดูไม่สะอาดตา

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- บอกให้นักท่องเที่ยวเข้าใจตรงกันว่าอย่าส่งเสียงดังให้มันมากนัก เดินให้เป็นแถว ไม่มาเบียดคนที่จะมาซื้อของ ไม่อย่างนั้นก็ขายไม่ออก หรือไม่ก็ขายทางให้มันกว้างกว่านี้

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- หน่วยงานต่างที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันมาทำให้ตลาดดีขึ้นจากเดิม ให้ดูสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางฉิม โปธิ์แก้ว

อายุ 51 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ปลาหู (กลางตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 30 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ตลาดดูครึกครื้นดี

2. ท่านคิดว่า การท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- รถเยอะ รถติดด้วย เดินเข้ามาลำบากนิดหน่อย เพราะจะเบียดกัน ชื่อของไม่สะดวก และชยะก็เยอะด้วย

3. ท่านคิดว่า การท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ขายของได้ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น

4. ท่านคิดว่า การท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- คนมาเที่ยวเยอะก็ทำให้คนจะมาซื้อของก็เข้ามาไม่ถึงเราบ้าง เราก็ขาดรายได้ในส่วนนี้ไป เข้ามาก็เสียดัง ทิ้งชยะ

5. ท่านคิดว่า การท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีผล

6. ท่านคิดว่า การท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- นักท่องเที่ยวทำให้ขายของไม่ได้เลย บางทีก็จับของค้าขายเราไปถ่ายรูปเล่น มันเป็นเรื่องของขาย ทำให้แม่ค้าไม่ชอบใจนักท่องเที่ยวมากนัก

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรมีถึงชยะตามแต่ละจุดตั้งแต่หัวตลาดยันท้ายตลาด เพราะจะได้มีที่ทิ้งชยะเป็นที่เป็นการจราจรก็ควรจะมีรถรับส่ง จะได้ไม่ติดขัด

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- น่าจะมีทางเดินเฉพาะของคนที่จะมาซื้อของและคนที่จะมาเที่ยว

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวว่าอะไรเป็นอะไร ของค้าขายไม่ควรมาทำเป็นเล่น ๆ

ให้เข้าใจวิถีชีวิตของแม่ค้า

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางชบา ศิริรักษา

อายุ 50 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ของแห้ง (กลางตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 24 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ

จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- เป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น ทำให้ขายของได้เยอะ

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- มีการส่งเสียงดังของนักท่องเที่ยว และมีการทิ้งขยะ กินแล้วก็ทิ้งตรงนั้น ทำให้ตลาดสกปรก

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ขายของได้มาก และพอจะมีกำไรเหลือไปใช้จ่าย

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีผลอะไร

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ตลาดเป็นที่รู้จักคน ได้เข้ามาเห็นการค้าขายของคนในตลาดมากขึ้น เผยแพร่ตลาดให้เป็นที่รู้จัก

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- นักท่องเที่ยวที่เข้ามาไม่ฟังคำเตือนของแม่ค้า คือ พอร์ตไฟจะมากก็ไม่เข้ามาจะถ่ายรูป บางครั้งก็เกิดการทะเลาะกัน เพราะการไม่ฟังคำเตือน จะถ่ายรูปอย่างเดียว

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- จัดระบบระบายน้ำให้ดีขึ้น เพราะยังไม่ดี น้ำขังในบางช่วง และตั้งถังขยะให้เยอะ ๆ ตลาดจะได้สะอาด

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ไม่มีอะไรต้องแก้ไข

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว เมื่อรถไฟมาก็ควรเข้ามาในตลาด ไม่ควรออกไปถ่ายรูป ในขณะที่รถไฟกำลังจะมา มันอันตราย และก็อย่าส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นายป้อม บุญศรี

อายุ 49 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท เนื้อหมู (ท้ายตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 20 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- เกิดการขายของได้มากขึ้น

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- เกิดขยะ และมีน้ำขังในบางจุด การจราจรภายในตลาดเองก็ไม่มีที่จะเดิน ทางแคบ

3. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ค่าขายของได้ดีมาก มีคนเข้ามาซื้อของไปประกอบอาหารให้นักท่องเที่ยว ทำให้รายได้เราดีมาก

4. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีผลอะไร

5. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ก็ทำให้ตลาดเป็นที่รู้จัก เพราะคนเข้ามาดูการค้าขาย ความแปลกใหม่ที่มียุคไฟผ่านนักท่องเที่ยวต่างชาติเยอะมาดูความแปลก

6. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- พ่อค้าแม่ค้าไม่ชอบนักท่องเที่ยว เพราะไม่ฟัง สร้างความเดือดร้อนให้กับเรา ไกด์ก็ไม่บอกให้คนมาเที่ยวได้รู้

สัมพันธภาพเกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรมีถังขยะให้เพิ่มขึ้นและสร้างห้องน้ำด้วย จะได้สะดวกสบาย

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ไม่มีผลอะไร

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ทางรถไฟกับเทศบาลควรมีป้ายบอกรายละเอียดให้กับคนจะมาท่องเที่ยวให้รู้จักกฎต่าง ๆ เข้าใจความเป็นอยู่ของพ่อค้าแม่ขาย จะได้ไม่ขัดแย้งกัน

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางเอียง วงษ์หาญ

อายุ 58 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ผัก (ท้ายตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 20 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- สร้างความคึกคักให้กับตลาด มีนักท่องเที่ยวเข้ามาที่ดูคึกคักดี ตลาดก็ดูเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- มีการเบียดกัน ทำให้คนที่มาซื้อของเข้ามาไม่ถึงเรา เราก็ขายของไม่ได้ คนเยอะพอบางคนที่จะมาซื้อของเขาก็เข้ามาไม่ถึง เราก็ขายของไม่ได้

3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ส่งผลให้พอมีคนมาท่องเที่ยวก็ทำให้ตลาดเป็นที่รู้จัก และก็จะมีการซื้อขายของเพิ่มขึ้น แม่ค้าพ่อค้าขายของได้ดีขึ้น

4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ผลกระทบด้านลบหรือ คิดว่าไม่มีนะ เพราะยังงี้ก็ขายของได้อยู่แล้ว

5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- สังคมก็ดูดีขึ้น พ่อค้าแม่ค้าพอจะมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะตลาดเป็นที่รู้จัก ครอบครัวยิ่งรายได้เพิ่มขึ้น ชีวิตความเป็นอยู่ดี

6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- จะมีบ้างที่ไม่พอใจนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามา เพราะเขาฟังเราไม่รู้เรื่องและก็สร้างความรำคาญ เสียงดัง ขายของไม่ค่อยจะได้

สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขาย
ในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยว
ต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ก็ต้องยอมรับว่าสถานที่มันแคบ ทำอะไรไม่ได้ ความสะอาดพอค้าแม่ค้าต้องดูแลเอง
จัดการอะไรไม่ได้หรอก เพราะเงินก็ต้องเข้ารถไฟ เงินเข้าหลวง ถ้าเราไม่ขายก็ไม่ได้เงินก็ทำอะไร
ไม่ได้หรอก

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ
ในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- น่าจะมีการจัดแบ่งที่ค้าขายออกเป็นส่วน ๆ ให้ชัดเจน พอลูกค้ามาซื้อของจะได้ตรงมา
ซื้อได้ถูกที่ ไม่ต้องเสียเวลาเดินหา ทำให้เราขายของได้มากขึ้น

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคม
ในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรจะมีการจัดการตลาดให้เป็นระบบ เพราะตอนนี้การค้าขายในตลาดยังไม่มีการจัดการ
อย่างเป็นระบบเลย พ่อค้าแม่ค้าก็ไม่ค่อยชอบใจนัก

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นายสมชาย บำรุง

อายุ 51 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท ผลไม้ (ท้ายตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 30 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ
จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม
ภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ตลาดดูก็กึกกัก สนุกสนานดี

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม
ภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ขยะเยอะ และการจราจรก็ติดขัด เดินทางเข้ามาซื้อของจะลำบากมาก เพราะคนเยอะมาก ๆ

3. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ขายของได้มากขึ้น เพราะคนมาเที่ยวแม่กลองเยอะ เราก็ขายของได้เพิ่มขึ้น

4. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ไม่มีผลอะไร

5. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- ตลาดเป็นที่รู้จัก ได้เรียนรู้ความเป็นอยู่ของคนแม่กลอง การค้าขายของพ่อค้าแม่ค้าเรียนรู้วิถีชีวิต

6. ท่านคิดว่าการทำงานที่เกี่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร

- นักท่องเที่ยวไม่ฟัง ส่งเสียงดัง เป็นที่รำคาญกับคนที่เข้ามาซื้อของ และคนขายของเป็นอย่างมาก ไม่รู้จักกาลเทศะ การใช้ชีวิตของคนในท้องถิ่น

สัมพันธภาพเกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ตั้งถังขยะให้เยอะ ๆ และสร้างห้องน้ำให้พอกับความต้องการ

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรจะมาให้เป็นเวลา มาให้ตรงกับที่รถไฟมา แม่ค้าจะได้ขายของได้มากขึ้น ไม่หนาแน่นจนเกินไป

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- บอกคนนำเที่ยวให้รับรู้ถึงความเป็นอยู่ของคนค้าขายและคนในท้องถิ่นให้ทราบ จะได้ไม่ต้องมาทะเลาะและไม่พอใจในตัวนักท่องเที่ยวอย่างที่เป็นอย่างที่เป็นอยู่

กรณีศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ: นางพร รัก โพธิ์

อายุ 48 ปี

ค้าขายสินค้าประเภท กะปิ (ทำยตลาด)

ระยะเวลาในการค้าขาย 20 ปี

สัมภาษณ์เมื่อ 25 กันยายน 2558

สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขายในตลาดร่มหุบ

จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - คู่ครีกี่คนดี นักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มมากขึ้น ทำให้ตลาดดูไม่เงียบ คนเข้ามาท่องเที่ยวตลอด
2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - ชาวต่างชาติส่งเสียงดัง น่ารำคาญมาก บางทีก็ทิ้งขยะลงพื้น สกปรก
3. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - เศรษฐกิจก็ดูขายของได้มากขึ้น พอมีนักท่องเที่ยวเข้ามามาก ทางรีสอร์ทต่าง ๆ ก็จะเข้ามาซื้อของไปทำอาหาร แม่ค้าก็ขายของได้มากขึ้น
4. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - ผลเสียก็ถูกค้าบางคนเข้ามาไม่ถึงเราก็อขายของไม่ได้เพราะนักท่องเที่ยวเยอะมันเบียดคนที่มาซื้อของ
5. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - คู่พ่อค้าแม่ค้าจะมีความสุขมากขึ้นนะเพราะตลาดเป็นที่รู้จัก และก็ขายของได้เยอะขึ้น บางทีก็จะมีรายการเข้ามาถ่าย พ่อค้าแม่ค้าก็จะสนุกสนาน ตลาดเป็นที่รู้จักมากขึ้น
6. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวในตลาดร่มหุบส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมภายในตลาดร่มหุบอย่างไร
  - จะมีบางที่เราก็ด่านักท่องเที่ยวต่างชาตินะเพราะเขาไม่ฟังเลย ทำเสียงดัง ถ่ายรูปเราก็เบื่อนะขายของไม่ค่อยจะได้

สัมพันธภาพเกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการค้าขาย
ในตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อ
สภาพแวดล้อมในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรจะมีถังขยะตั้งไว้ภายในตลาดบ้างเพราะเวลานักท่องเที่ยวเข้ามาบางครั้งไม่รู้จะ
ทิ้งขยะที่ไหน ทำให้บางที่ก็ทิ้งลงพื้นเลย สร้างความไม่พอใจให้แก่พ่อค้าแม่ค้า

2. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ
ในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ให้นักท่องเที่ยวมาเป็นเวลา รถไฟมาไป-กลับ 6 เที่ยว ก็ค่อยมาช่วงที่รถไฟจะมา
แม่ค้าจะได้ขายของได้ เพราะตอนเช้าๆคนจะแน่นมากคนในพื้นที่ชาวบ้านจะมาซื้อของก็ทำให้เขา
เข้ามาไม่ถึงเราก็ควรจะให้นักท่องเที่ยวมาให้ตรงเวลากับรถไฟ

3. ในความคิดเห็นของท่าน แนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคม
ในตลาดร่มหุบควรเป็นอย่างไร

- ควรให้ความรู้และข้อมูลกับนักท่องเที่ยวและก็สร้างความเข้าใจกับแม่ค้าในตลาด
ให้เข้าใจในวัฒนธรรมของชาวต่างชาติจะได้ไม่มีปัญหาตามมา